

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

Bakalářské kombinované studium

2009 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Dušan Svoboda

Jednatel ve společnosti s.r.o.

Praha 2012

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jakub Drábek

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Combined Studies

2009 - 2012

BACHELOR THESIS

Dusan Svoboda

The role of Executive officer in Limited liability company

Prague 2012

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Mgr. Jakub Drábek

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Poděbradech dne 1. března 2012

Dušan Svoboda

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou postavení jednatele ve společnosti s ručením omezeným. Nejprve se zaměřuje na charakteristické znaky společnosti s ručením omezeným v podobě společníků, omezeného ručení, vkladové povinnosti, povinnosti vytvářet orgány společnosti, rezervního fondu. Další část práce je věnována osobě jednatele a to z pohledu jeho způsobilosti k funkci, kterou následně doplňuje popis okolností, při kterých dochází k jejím vzniku a následně zániku. Současně je v této části práce blíže popsán samotný výkon funkce společně se smlouvou o jejím výkonu. Závěrečná část práce poté popisuje práva, povinnosti a odpovědnost jednatele.

Klíčové pojmy

jednatel, společnost s ručením omezeným, společník, valná hromada, vklad, základní kapitál, rezervní fond, odpovědnost.

Annotation

This bachelor thesis is focused on the role of executive officer in a limited liability company. The first part describes the main characteristic of a limited liability company formed by partners, deposit obligation, reserve fund obligation such as the obligation to create the company bodies. The other part of the thesis deals with the questions of legal capacity of an executive officer followed by the description of the circumstances which cause its formation and extinction. This part also describes the content of executive activity as well as the executive contract itself. The final part closely describes rights, duties and responsibilities of the executive officer.

Key words

executive officer, limited liability company, partner, general meeting, deposit, basic capital, reserve fund, responsibility.

OBSAH

Úvod.....	7
1 Právní úprava společnosti s.r.o.....	8
1.1 Charakteristické znaky společnosti s.r.o.	10
1.1.1 Společníci.....	10
1.1.2 Omezené ručení.....	14
1.1.3 Vkladová povinnost.....	15
1.1.4 Povinnost vytvářet orgány společnosti.....	16
Valná hromada	17
Jednatel.....	18
Dozorčí rada	18
1.1.5 Povinnost vytvářet rezervní fond	19
2 Jednatel jako statutární orgán s.r.o	21
2.1 Způsobilost k výkonu funkce jednatele.....	23
2.2 Vznik funkce jednatele.....	25
2.3 Výkon funkce	27
2.3.1 Smlouva o výkonu funkce.....	27
Řádné označení smluvních stran	28
Předmět smlouvy.....	28
Výkon funkce	28
Odměna jednatele	29
2.4 Zánik funkce jednatele	30
3 Práva a povinnosti, odpovědnost jednatele	33
3.1 Práva a povinnosti jednatele.....	33
3.2 Odpovědnost jednatele	38
Závěr.....	44
Seznam literatury.....	45
Seznam příloh.....	46

ÚVOD

Téma mé bakalářské práce „Jednatel ve společnosti s.r.o.“ zasahuje do sféry obchodního práva, konkrétně do práva obchodních společností. Společnost s.r.o. je jednou z těchto společností. V našem právním systému je považována za samostatný subjekt práva, právnickou osobu, tedy subjekt který může nabývat práva a současně se vlastním jménem zavazovat. Již v samotném názvu společnosti se objevuje jeden z jejích nejvíce charakterizujících prvků a to omezené ručení. Co se rozumí omezeným ručením a na koho se vztahuje, i na takové otázky se pokouším odpovědět v první části této práce. Zároveň zde není opomenuto bližší seznámení čtenáře s dalšími znaky společnosti s ručením omezeným, které společně tvoří její ucelenou charakteristiku. Společnost s.r.o. mimo jiné vytváří orgány, které poté řídí její činnost. Nejvyšším řídicím orgánem, kterému náleží přijímat ta nejdůležitější rozhodnutí ve věcech směřování její činnosti a samotné existence je valná hromada. Jaké je složení valné hromady a jaké konkrétní záležitosti spadají do její působnosti, to vše bude obsahem první části této práce. Ostatní rozhodovací činnost, především v oblasti obchodního vedení náleží jejímu výkonnému a zároveň statutárnímu orgánu, jednatele. Jednatel je také osobou, která jedná jménem společnosti navenek, tedy osobou, která zdaleka nejvíce ovlivňuje chod společnosti. Z tohoto důvodu je převážná část této práce věnována právě jednatele společnosti s ručením omezeným. V druhé části této práce se tedy již zaměřuji na samotnou osobu jednatele a to nejprve z hlediska způsobilosti k výkonu jeho funkce, přičemž se snažím vysvětlit kdo se může stát jednatelem a kdo se jím zcela jistě stát nemůže. V návaznosti na způsobilost jednatele se věnuji okolnostem, při kterých dochází ke vzniku a posléze k zániku jeho funkce. Závěrečná část práce se pak zaměřuje především na práva a povinnosti jednatele a dále také obecně, z důvodu své rozsáhlosti, na jeho soukromoprávní a veřejnoprávní odpovědnost. V příloze lze poté nalézt vzory smluv doplňující výklad předešlých kapitol.

1 PRÁVNÍ ÚPRAVA SPOLEČNOSTI S.R.O.

Společnost s ručením omezeným (dále jen „společnost s.r.o.“) je dle zákona vymezena jako: „obchodní společnost, právnická osoba založená za účelem podnikání.“¹ Tuto úpravu společnosti s.r.o. je však vhodné rozšířit o slovo „především“, jelikož podnikání nemusí být nutně jediným důvodem k založení společnosti, vzhledem k tomu že předmětem činnosti společnosti s.r.o. může být jakákoliv zákonem dovolená činnost.² Její právní zakotvení nalezneme v zákoně č. 513/1991 Sb., Obchodním zákoníku (dále jen „ObchZ.“), konkrétně v § 105 - 153e ObchZ.

V odborné literatuře je společnost s.r.o. s odkazem na ustanovení § 105 ObchZ definovaná jako: „*společnost, jejíž základní kapitál je tvořen vklady společníků a jejíž společníci ručí za závazky společnosti, dokud nebylo zapsáno splacení vkladů do obchodního rejstříku.*“³

Pokud se zaměřím na historii vzniku samotného konceptu společnosti s.r.o., kořeny jejího vzniku sahají ke konci 19. století do Německa, kde došlo v roce 1892 k jejímu právnímu zakotvení. Na našem území byla úprava společnosti s.r.o. v rakouské podobě zakotvena na základě říšského zákona č. 58/1906 až do roku 1950, kdy došlo k jejímu zrušení, přičemž následné ucelené právní úpravy se jí dostalo následně až s účinností od 01.01.1992 v zákoně č. 513/1991 Sb., Obchodním zákoníku.

Vytvoření tohoto typu obchodní společnosti iniciovaly požadavky z praxe, přičemž se hledalo řešení, které by spojilo výhody osobních a kapitálových společností. Cílem při utváření tohoto konceptu bylo překonat zejména riziko neomezeného ručení společníků u veřejné obchodní společnosti a vyhnout se

¹ § 56 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012.

² ŠVARC, Zbyněk a kol. *Základy obchodního práva*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 480 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk).

³ ŠVARC, Zbyněk a kol. *Základy obchodního práva*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 480 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk).

požadavkům poměrně složité právní úpravy společnosti akciové (dále jen „a.s.“).⁴

Stejně jako v minulosti, tak i dnes je společnost s.r.o. neopomenutelnou podporou malého a středního podnikání a to je také důvod proč se těší již řadu let značné oblibě podnikatelů, kteří při volbě formy podnikání zcela jistě ocení možnost dispoziční úpravy vnitřního uspořádání společnosti a stejně tak práv a povinností společníků. Dalšími nezanedbatelnými lákadly jsou nepochybně i relativně nízká finanční náročnost na počáteční vklad do základního kapitálu společnosti, stejně jako fakt, že společník neručí za závazky společnosti celým svým osobním majetkem, rovněž jak jsem již uvedl shora, i skutečnost, že předmětem činnosti společnosti s.r.o. nemusí být výhradně podnikání.

Oblibu této formy obchodní společnosti lze pravděpodobně nejlépe demonstrovat na číselném vyjádření, z něhož je patrný každoroční nárůst počtu společností s.r.o., přičemž za rok 2010 toto číslo činilo 95% z celkových čistých přírůstků obchodních společností, tedy přibližně 17.662 nově vzniklých společností s.r.o.⁵ Dle Statistické ročenky České republiky 2011⁶ bylo v České republice registrováno k 31.12.2010 celkem 315.289 společností s.r.o. V procentuálním vyjádření tento počet činí 47,2% ze všech registrovaných právnických osob.

⁴ SLÁDEK, Václav a kol. *Společnost s ručením omezeným a její jednatel*. Praha: Verlag Dashöfer, 2009, ISBN 80-901-8592-4.

⁵ Počet obchodních společností v ČR se vloni zvýšil o 5,4 procenta. *Investujeme.cz: Investice* [online]. [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/pocet-obchodnich-spolecnosti-v-cr-se-vloni-zvysil-o-5-4-procenta>

⁶ Organizační struktura národního hospodářství: Právnické osoby podle převažující činnosti. *Statistická ročenka České republiky 2011* [online]. Český statistický úřad, 23.11. 2011 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/kapitola/0001-11-2010-1200>

1.1 Charakteristické znaky společnosti s.r.o.

V tradičním pojetí je společnost s.r.o. považována za kapitálovou obchodní společnost a to zejména z důvodu obsažení základních charakteristických znaků kapitálových společností. Nutno však dodat, že tyto znaky zároveň doplňuje o znaky společnosti osobní, na základě čehož stojí na pomyslné hranici mezi osobními a kapitálovými společnostmi a představuje tak formu, ve které se spojují klady obou forem obchodních společností.

Prvotním charakteristickým znakem společnosti s.r.o. je převládající majetkový charakter společnosti, jenž je tvořen povinnými majetkovými vklady společníků do povinně vytvářeného základního kapitálu společnosti, před charakterem osobním. Jinými slovy řečeno, majetková účast společníků na společnosti je povinná na rozdíl od povinnosti osobně se účastnit na činnosti společnosti, která stanovena není.

Společnost s.r.o. dále charakterizují zejména tyto skutečnosti:

- *může být založena jednou osobou,*
- *může mít nejvíce padesát společníků,*
- *v názvu firmy musí mít povinný dodatek s.r.o. nebo spol. s r.o.*
- *odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem,*
- *společníci ručí společně a nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků,*
- *povinně vytváří orgány společnosti,*
- *povinně vytváří rezervní fond,*

1.1.1 Společníci

Společníkem společnosti s.r.o. mohou být fyzické, stejně tak i právnické osoby, přičemž jejich maximální počet je ze zákona stanoven dle ustanovení § 105 ObchZ. na 50. Společníci se účastní na společnosti prostřednictvím svého obchodního podílu, z kterého jim plynou odpovídající práva a povinnosti, přičemž obchodní podíl společníka společnosti s.r.o. je chápán jako poměr vkladu společníka k základnímu kapitálu společnosti.

Společníkovi společnosti s.r.o. náleží zejména tato práva:

- *Právo na podíl na zisku*

Společník má nárok na svůj podíl z vytvořeného zisku společnosti s.r.o. O vyplacení a případném použití tohoto zisku rozhoduje vždy valná hromada. Splatnost výplaty podílu zisku je s odkazem na ustanovení § 178 odst. 7 ObchZ. do 3 měsíců od rozhodnutí valné hromady, přičemž společnost s.r.o. není oprávněna poskytovat společníkům na tuto výplatu zálohy.

V případě, že dojde k vyplacení zisku, dělí se mezi všechny společníky a to dle velikosti jejich obchodních podílů. Pokud by měl být zisk vyplácen jiným způsobem, je nutné zahrnout takové ustanovení do společenské smlouvy.

K vyplacení zisku nemůže docházet na úkor základního kapitálu společnosti a rezervního fondu: „*K výplatě zisku nelze použít základního kapitálu, rezervního fondu ani ostatních kapitálových fondů ani prostředků, které podle tohoto zákona, společenské smlouvy nebo stanov mají být použity k doplnění těchto fondů.*“⁷ Pokud si společnost, nehledě na tuto skutečnost, zisk rozdělí, jsou následně společníci povinni tento vyplacený zisk vrátit. Za vrácení ručí společně a nerozdílně všichni ti jednatelé, kteří s vyplacením zisku projevíli souhlas.

- *Právo na vypořádací podíl*

Toto právo náleží společníkovi za trvání společnosti s.r.o., při ukončení jeho účasti ve společnosti a to v případech kdy nedochází k převodu, přechodu obchodního podílu na jinou osobu, právního nástupce.

Jedná se tedy o situace kdy:

- společník, fyzická osoba, zemřela a společenskou smlouvou společnosti s.r.o. byl vyloučen přechod podílu na dědice,
- společník, právnická osoba zanikla a společenskou smlouvou společnosti s.r.o. byl vyloučen přechod podílu na jejího právního nástupce,
- společník, ať již fyzická či právnická osoba, byl ze společnosti s.r.o. vyloučen např. v soudním, nebo kadučním řízení

⁷ dle ustanovení § 123 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012.

- všichni společníci se dohodli na ukončení

Majetkový základ vypořádacího podílu se dle § 61 odst. 2 ObchZ stanovuje z vlastního kapitálu společnosti s.r.o. a to z mezitímní, řádné, nebo mimořádné účetní závěrky sestavené ke dni zániku účasti společníka ve společnosti s.r.o., přičemž konkrétní díl společníka se určí dle poměru obchodních podílů společníků. K vyplacení vypořádacího podílu společníka, jehož účast na společnosti zanikla, dojde poté, co společnost naloží s jeho uvolněným obchodním podílem v souladu s ustanovením § 113 odst. 5 a 6 ObchZ, tedy převede jej na jiného společníka, či třetí osobu. K tomuto je nutné dodat, že k tomu je nutné, aby společník jehož účast ve společnosti zanikla, měl splněnou svou vkladovou povinnost. V opačném případě musí nejprve dojít k splnění této povinnosti.

- *Právo na podíl na likvidačním zůstatku*

Podíl na likvidačním zůstatku náleží společníkovi, zaniká-li jeho účast ve společnosti v souvislosti se zánikem společnosti s likvidací, tedy bez právního nástupce. Podíl na likvidačním zůstatku se rozdělí dle poměru obchodních podílů společníků. Společníci si mohou způsob rozdělení stanovit odchylně ve společenské smlouvě.

- *Právo podílet se na řízení společnosti*

Společník uskutečňuje své právo podílet se na řízení a kontrole činnosti společnosti s.r.o. prostřednictvím účasti a hlasování na valné hromadě, přičemž společenská smlouva stanoví organizaci a způsob hlasování. V případě, že společenská smlouva neupravuje počet hlasů náležící společníkovi, poskytuje zákon podpůrné pravidlo, když stanoví, že každý společník má jeden hlas na 1.000 Kč svého vkladu⁸. V praxi však bývá rozsah hlasovacích práv stanoven dle velikosti obchodních podílů.

Společníkovi může být toto hlasovací právo pozastaveno ať již z důvodu, že valná hromada rozhoduje o jeho vyloučení či o odvolání z funkce orgánu společnosti, případně pokud je v prodlení se splněním své vkladové povinnosti.

⁸ ELIÁŠ, Karel. *Kurs obchodního práva: právnické osoby jako podnikatelé*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, 617 s. ISBN 80-717-9391-4.

- *Právo volit a být zvolen do funkce jednatele či do funkce člena dozorčí rady*
- *Právo na informace*

Právo na informace je upraveno v § 122 odst. 2 ObchZ. Společník má právo na informace o činnosti společnosti a také právo nahlížet do všech dokladů společnosti a kontrolovat tam obsažené údaje a to vlastními silami, případně i skrze auditora nebo poradce. Toto právo náleží v rovné míře všem společníkům, kteří ho uplatňují u jednatele společnosti s.r.o.

- *Právo žalovat jménem společnosti*

Toto právo společníka spočívá zejména v oprávnění společníka podat jménem společnosti žalobu o náhradu škody proti jednatele, který způsobil společnosti škodu a dále žalobu o splacení vkladu proti společníkovi, který je v prodlení s jeho splacením.

- *Práva menšiny*

Obchodní zákoník dále v ustanovení § 129 odst. 2 pamatuje i na ochranu práv minority, tedy úpravu menšinových práv, v němž opravňuje společníky, jejichž vklady dosahují alespoň 10% základního kapitálu požádat jednatele společnosti s.r.o o svolání valné hromady. V případě, že by jednatel do jednoho měsíce od doručení žádosti menšinových společníků nesvolal valnou hromadu, jsou k tomuto menšinoví společníci oprávněni sami.

Společně s výše uvedenými právy náleží společníkovi zejména tyto povinnosti:

- *Vkladová povinnost*, které se věnuji v níže uvedené, samostatné podkapitole 1.1.3.
- *Příplatková povinnost*

Příplatková povinnost spočívá v tvorbě vlastního kapitálu společnosti, při které společník svým příplatkem vnáší do společnosti další zdroj financí, přičemž tento příplatek nemá vliv na výši společníkova vkladu nebo na výši základního kapitálu společnosti s.r.o. Příplatková povinnost může být upravena ve společenské smlouvě, nebo o ní může rozhodnout valná hromada na základě návrhu společníka. K tomuto je nutno dodat, že v případě prodlení společníka

se splacením příplatku se na takovou skutečnost pohlíží stejným způsobem, jako v případě prodlení společníka se splacením jeho vkladové povinnosti.

- *Povinnost loajality ke společnosti:*

Náplň této povinnosti společníka spočívá v povinnosti uchovávat v tajnosti informace nutné pro podnikání společnosti, které se společník dověděl na jednání valné hromady, nebo přímo od jednatele. V praxi se tak bude zejména jednat o zachovávání mlčenlivosti o „*důvěrných znalostech provozu podniku společnosti*“⁹ a o obchodním tajemství.

1.1.2 Omezené ručení

Jak již jsem uvedl výše, společnost s.r.o. je právnická osoba a jako taková odpovídá za své závazky celým svým majetkem, tedy neomezeně. Tato situace však nenastává v případě společníků, kteří jsou od základního kapitálu společnosti majetkově odděleni. K uspokojení věřitele z jejich majetku může dojít jen v omezené míře a to pouze do souhrnu částek nesplacených vkladů všech společníků, které se společníci zavázali splatit ve společenské smlouvě, přičemž nastává, stejně jako v případě jiného ručení,¹⁰ pouze za situace kdy společnost s.r.o. není schopna dodržet svou povinnost plnit své závazky.

Podstata omezeného ručení spočívá v tom, že jde o ručení:

- *solidární* a společníci tedy ručí společně a nerozdílně, věřitel se může domáhat plnění od kteréhokoliv společníka bez ohledu na to zda tento společník svoji vkladovou povinnost splnil či nikoli. V případě že dojde k plnění věřiteli od společníka, který již svoji povinnost splnil, může následně regresivně žádat po společnosti, nebo po společníkovi, který svoji povinnost nesplnil, případně

⁹ ELIÁŠ, Karel. *Kurs obchodního práva: právnické osoby jako podnikatelé*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, 617 s. ISBN 80-717-9391-4.

¹⁰ PELIKÁNOVÁ, Irena a Stanislava ČERNÁ. *Obchodní právo*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2006, 545 s. ISBN 80-735-7149-8

společnících, kteří svoji povinnosti nesplnili, náhradu za toto plnění poskytnuté věřiteli. V případě že došlo k plnění věřiteli od společníka který svoji vkladovou povinnost doposud nesplnil, započte se toto plnění do jeho vkladové povinnosti,

- *omezené co do výše*, přičemž tato výše je stanovena jako souhrn částek nesplacených vkladů všech společníků zapsaných do Obchodního rejstříku,
- *omezené časově*, které trvá do okamžiku splacení vkladů všech společníků. Jedná se o konstitutivní akt zapisovaný z důvodu ochrany věřitelů do Obchodního rejstříku.

1.1.3 Vkladová povinnost

Vkladová povinnost je považována za základní povinnost společníků¹¹. Podstata vkladové povinnosti spočívá v povinnosti poskytnout společnosti s.r.o. určité smluvené plnění a to v době vzniku společnosti s.r.o. (tvorbě společenské smlouvy), nebo při přistoupení ke společnosti (přistoupením ke společenské smlouvě).

Společník má povinnost vklad splatit řádně, tedy ve lhůtách a výši stanovené společenskou smlouvou, případně zakladatelskou listinou. Společnost s.r.o. je následně povinna takto splacený vklad přijmout. V případě, že je společník v prodlení se splacením vkladu je povinen platit úrok z prodlení ve výši 20% z nesplacené částky, nestanoví-li společenská smlouva jinak.¹² Současně může být společností s.r.o. vyzván, s uvedením poučení o možnosti jeho vyloučení, aby svoji vkladovou povinnost splnil v dodatečně přiměřené lhůtě, která nesmí být kratší než tři měsíce. V případě že tak neučiní, může valná hromada rozhodnout o jeho vyloučení. Obchodní podíl vyloučeného společníka poté přechází na společnost, která jej může převést rozhodnutím valné hromady na jiného společníka, případně třetí osobu.

¹¹ PELIKÁNOVÁ, Irena a Stanislava ČERNÁ. *Obchodní právo*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2006, 545 s. ISBN 80-735-7149-8

¹² SLÁDEK, Václav a kol. *Společnost s ručením omezeným a její jednatel*. Praha: Verlag Dashöfer, 2009, ISBN 80-901-8592-4.

Každý ze společníků se účastní na společnosti jedním vkladem, přičemž výše vkladu může být stanovena pro každého společníka rozdílně, musí však být dělitelná na celé tisíce a nesmí být nižší než stanovená minimální hodnota, která činí dle ustanovení dle § 109 odst.1 ObchZ 20.000,-Kč. Maximální hodnota vkladu stanovena není, nicméně souhrn vkladů společníků v jejich číselném vyjádření, který označujeme jako základní kapitál, musí činit nejméně 200.000, -Kč.¹³

Splatnost vkladů je stanovena takto: U peněžitých vkladů musí být ve prospěch společnosti s.r.o. upsáno před zápisem do Obchodního rejstříku 30% z každého vkladu a zbylé části vkladů následně do pěti let. Nepeněžité vklady musí být upsány společnosti s.r.o. před zápisem do Obchodního rejstříku v celé své výši.

Výše vkladu společníka do společnosti určuje výši obchodního podílu ve společnosti s.r.o. a má tedy podstatný význam na právní postavení společníka ve společnosti a to především z hlediska rozsahu jeho práv. Jedná se zejména o: právo na podíl na zisku (§ 123 ObchZ), právo na vypořádací podíl (§ 150 ObchZ), právo na podíl na likvidačním zůstatku (§ 153 ObchZ), právo podílet se na řízení společnosti, právo být zvolen do orgánů společnosti, právo na informace, právo žalovat jménem společnosti, právo žádat jednatele o svolání valné hromady.

1.1.4 Povinnost vytvářet orgány společnosti

Vzhledem k tomu že je společnost s.r.o. obchodní kapitálovou společností, povinně vytváří orgány které ji následně řídí. V případě společnosti s.r.o. se jedná o valnou hromadu a statutární orgán v podobě jednatele, nebo jednatelů. Fakultativně je možné zřídit i kontrolní orgán v podobě dozorčí rady.

¹³ dle ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012.

Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti s.r.o, který rozhoduje o nejdůležitějších otázkách společnosti, tedy zejména v otázkách existence a činnosti společnosti. Jde o kolektivní orgán, který je složen ze všech společníků. Odborná literatura¹⁴ i ObchZ. hovoří o situaci, kdy má-li společnost jediného společníka, nekoná se valná hromada a působnost valné hromady vykonává tento společník. Rozhodnutí společníka při výkonu působnosti valné hromady musí mít písemnou formu a musí být společníkem podepsáno. Forma notářského zápisu se vyžaduje v případech, kdy tak stanoví zákon.

Působnost valné hromady stanoví zákon, konkrétně v § 125 ObchZ. Do působnosti valné hromady tedy spadá zejména:

- schválení jednání učiněných jménem společnosti před vznikem společnosti,
- rozhodování o změně společenské smlouvy,
- schvalování stanov,
- schválení účetní uzávěrky,
- schválení rozdělení zisku a ztrát,
- rozhodování o zvýšení či snížení základního kapitálu,
- jmenování, odvolání a odměňování jednatelů,
- jmenování, odvolání a odměňování členů dozorčí rady,
- jmenování a odvolání prokuristy,
- rozhodování o příplatkové povinnosti,
- vyloučení společníka pro porušení vkladové a příplatkové povinnosti,
- rozhodování o zrušení společnosti s likvidací,
- jmenování, odvolání a odměňování likvidátora,
- rozhodování o zrušení společnosti bez likvidace,
- rozhodování o převodu podniku,
- schválení ovládací smlouvy a smlouvy o převodu zisku,

¹⁴ ŠVARC, Zbyněk a kol. *Základy obchodního práva*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 480 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk).

- schválení smlouvy o tichém společenství.

Valná hromada společnosti s.r.o. je dále oprávněna vyhradit si na základě § 125 odst. 3 ObchZ. rozhodovací pravomoc ve věcech, které jinak nenáleží do působnosti jiného orgánu.

Valnou hromadu svolává jednatel a to minimálně jedenkrát ročně nestanoví-li společenská smlouva, nebo stanovy společnosti s.r.o. kratší lhůtu¹⁵. Delší lhůtu stanovit nelze. K tomuto je nutno uvést, že valná hromada, která schvaluje řádnou účetní uzávěrku, se musí konat nejpozději do šesti měsíců od posledního dne účetního období.¹⁶

Aby byla valná hromada usnášeníschopná, je zapotřebí aby byli přítomní společníci, kteří mají alespoň polovinu všech hlasů, přičemž k rozhodnutí je vyžadována prostá většina přítomných hlasů, pokud společenská smlouva nebo zákon nestanoví vyšší počet.

Jednatel

Jednatel je výkonný a zároveň statutární orgán společnosti. Blíže se jednatele věnuje v samostatné kapitole č. 2.

Dozorčí rada

Dozorčí rada je fakultativně vytvářeným vnitřním kontrolním orgánem společnosti. Společnost s.r.o. tedy nemá zákonnou povinnost tento orgán vytvořit a je zcela v kompetenci společníků, zda ji společenskou smlouvou zřídí či nikoli.

Její funkce převážně spočívá v kontrolní pravomoci vůči orgánu který právníckou osobu řídí, či který odpovídá za její obchodní vedení.¹⁷

¹⁵ dle ustanovení § 128 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012.

¹⁶ *Společnost s ručením omezeným v praxi / Vladimíra Knoblochová, Pavla Krejčí a kolektiv autorů*. srpen 2011. Praha: Verlag Dashöfer, 2011. ISBN 1804-2015.

¹⁷ *Společnost s ručením omezeným v praxi / Vladimíra Knoblochová, Pavla Krejčí a kolektiv autorů*. srpen 2011. Praha: Verlag Dashöfer, 2011. ISBN 1804-2015.

Kontrolována je tedy činnost jednatele, případně jednatelů, tak aby nedocházelo k poškození zájmu společnosti s.r.o.

Dozorčí rada je kolektivním orgán s nejméně třemi členy, kteří jsou voleni valnou hromadou. Ze zákonem zavedeného principu inkompatibility¹⁸ funkce člena dozorčí rady a funkce jednatele plyne, že členem dozorčí rady nemůže být jednatel společnosti.

Na členy dozorčí rady se stejně jako v případě funkce jednatele¹⁹ vztahuje dle § 139 odst. 4 zákaz konkurence.

Do působnosti dozorčí rady náleží:

- dohlížet na činnost jednatelů,
- nahlížet do obchodních a účetních knih a jiných dokladů a kontrolovat tam obsažené údaje,
- přezkoumává řádnou, mimořádnou a konsolidovanou, popřípadě i mezitímní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty a předkládá své vyjádření valné hromadě
- podává zprávy valné hromadě ve lhůtě stanovené společenskou smlouvou, jinak jednou ročně.

1.1.5 Povinnost vytvářet rezervní fond

Povinnost vytvářet rezervní fond stanoví ObchZ. ve svém ustanovení § 67, přičemž společnost tuto povinnost naplňuje z čistého zisku společnosti dosaženého v příslušném účetním období, ze kterého se vyčleňuje jeho poměrná část za účelem vytvoření finanční rezervy k pokrytí případné ztráty v budoucích letech, tedy k překlenutí méně ziskových období.

Rezervní fond společnost s.r.o. vytváří fakultativně při svém vzniku „v době a ve výši určené ve společenské smlouvě“²⁰ a obligatorně, pokud není

¹⁸ *Společnost s ručením omezeným v praxi / Vladimíra Knoblochová, Pavla Krejčí a kolektiv autorů.* srpen 2011. Praha: Verlag Dashöfer, 2011. ISBN 1804-2015.

¹⁹ dle ustanovení § 136 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012.* Poradce s.r.o., 2012.

²⁰ dle ustanovení § 67 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012.* Poradce s.r.o., 2012.

vytvořen již ve shora uvedeném případě, v období kdy společnost poprvé vykáže ve řádné účetní závěrece zisk a to ve výši nejméně 10 % z čistého zisku, ne však více než 5 % z celkové výše základního kapitálu.

Rezervní fond se následně doplňuje v ročním intervalu o částku určenou ve společenské smlouvě nebo ve stanovách, nejméně však 5 % z čistého zisku a to do doby než dojde k dosažení cílené výše rezervního fondu určené ve společenské smlouvě nebo ve stanovách, nejméně však do výše 10 % základního kapitálu. O použití rezervního fondu rozhoduje jednatel, tedy pokud se nejedná o situaci kdy zákon toto rozhodnutí přisuzuje valné hromadě.

Rezervní fond do výše 10 % základního kapitálu lze použít pouze k úhradě ztráty společnosti.

2 JEDNATEL JAKO STATUTÁRNÍ ORGÁN S.R.O

Pojem jednatel je označení pro statutární orgán společnosti s.r.o. Jedná se o výkonný orgán společnosti s.r.o., jehož hlavní úloha spočívá v obchodním vedení společnosti a jednání jménem společnosti navenek.²¹

Z výše uvedené definice je patrné, že působnost jednatele ve společnosti s.r.o. je nutno rozdělit na dva hlavní způsoby jednání, které jsou vzájemně rozdílné.

Prvním případem je jednání jednatele jménem společnosti směřující navenek, které chápeme jako jednání samotné společnosti. K tomuto nás vede skutečnost, že společnost s.r.o., jako právnická osoba, projevuje svoji vůli a činí veškeré právní úkony prostřednictvím statutárního orgánu, případně za ní jedná zástupce, stejně tak i skutečnost že jednáním jménem společnosti navenek je jednatel jako statutární orgán zmocněn přímo ze zákona. Výše uvedené podporuje i skutečnost, kdy zatímco společnost s.r.o. je obdařena právní subjektivitou, jednatel společnosti jako statutární orgán je pouze její součástí. Rozsah oprávnění jednat jménem společnosti s.r.o., který náleží jednatele, je vzhledem ke generálnímu jednatelskému oprávnění prakticky neomezený. V případě, že by bylo ve společenské smlouvě zakotveno omezení jednatelského oprávnění, je takové omezení vůči třetím osobám neúčinné. Společnost s.r.o. by byla jednáním jednatele vázána i v případě překročení těchto omezení. Výjimku tvoří omezení jednatelského oprávnění ze zákona a to například v případě uzavření smlouvy o úvěru, půjčce nebo smlouvy o bezplatném převodu majetku společnosti s.r.o. na jednatele. Takové smlouvy lze uzavřít jen s předchozím souhlasem valné hromady a jen za podmíněk obvyklých v obchodním styku.²²

Druhý případ, tedy obchodní vedení, směřuje spíše do nitra společnosti. Za obchodní vedení je považováno řízení společnosti, tedy zejména

²¹ PELIKÁNOVÁ, Irena a Stanislava ČERNÁ. *Obchodní právo*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2006, 545 s. ISBN 80-735-7149-8

²² obdobná aplikace ustanovení o představenstvu akciové společnosti § 196a zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

organizování a řízení její podnikatelské činnosti, včetně rozhodování o podnikatelských záměrech.²³ Jedná se tedy o rozhodování v obvyklých záležitostech souvisejících s provozem společnosti. Takovou činnost musí jednatel vykonávat s péčí řádného hospodáře. Tu odborná literatura definuje takto: „*Pojem péče řádného hospodáře lze vymezit jakožto výkon vědomé rozhodovací činnosti na základě dostatečných informací, konané v dobré víře ve prospěch společnosti bez preferování vlastních soukromých zájmů, opírající se o racionální základy, vykonávané odborně, po všech stránkách profesionálně a při zachování povinné mlčenlivosti.*“²⁴ Jednatel tedy musí dbát na zájmy společnosti a je povinen zachovávat mlčenlivost o obchodním tajemství společnosti s.r.o. a jiných neveřejných věcech, jejichž prozračením by společnost s.r.o. utrpěla újmu a zároveň je také povinen chránit dobré jméno společnosti.

Součástí obchodního vedení jednatele je i plnění zákonem předepsaných povinností²⁵ jako je řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vedení seznamu společníků společnosti s.r.o. a informování společníků o záležitostech společnosti s.r.o.

Společnost s.r.o. může mít jednoho či více jednatelů. Maximální počet jednatelů stejně jako maximální délku jejich funkčního období zákon nestanoví. Dispozice k upravení těchto podstatných záležitostí je tedy v rukou společníku společnosti s.r.o. a je pouze na nich, jakým způsobem si je ve společenské smlouvě upraví. Podstatné je také upravení způsobu jejich jednání za společnost.²⁶ V případě že jednají společně, musí mít k obchodnímu vedení souhlas většiny jednatelů.

²³ SLÁDEK, Václav a kol. *Společnost s ručením omezeným a její jednatel*. Praha: Verlag Dashöfer, 2009, ISBN 80-901-8592-4

²⁴ ELIÁŠ, Karel. *Kurs obchodního práva: právnické osoby jako podnikatelé*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, 617 s. ISBN 80-717-9391-4.

²⁵ dle ustanovení § 135 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

²⁶ DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným: komplexní pohled na s.r.o.* 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008, 428 s. Právnické osoby. ISBN 978-807-3573-447.

V následujících podkapitolách se blíže zaměřím na způsobilost k výkonu funkce, vznik funkce, výkon funkce a zánik funkce jednatele společnosti s.r.o.

2.1 Způsobilost k výkonu funkce jednatele

Jednatel společnosti s.r.o. se může stát společník, stejně tak i třetí osoba. K výkonu funkce jednatele tedy není nutným předpokladem majetková účast jednatele na společnosti. Odborná literatura k výkonu funkce jednatele společníkem společnosti s.r.o. uvádí: „*Pokud je jednatel společník, nelze směřovat jeho vztah společnický ke společnosti a vztah jednatele. Jedná se o dva nezávislé právní vztahy, které běží vedle sebe, jsou založeny odlišnými právními skutečnostmi a mohou být také odlišnými právními skutečnostmi ukončeny.*“²⁷

Ať je jednatel společnosti s.r.o. společník, nebo třetí osoba, je nutné, aby tato osoba byla k výkonu funkce způsobilá a tedy splňovala zákonem předepsané podmínky, zakotvené především v ObchZ, konkrétně v ustanovení §194 odst. 7. Obchodní zákoník tyto podmínky prvořadě stanoví členům představenstva, v případě posuzování způsobilosti k výkonu funkce jednatele s.r.o. se použijí rovněž.

Jednatel společnosti s.r.o. se tedy může stát pouze fyzická osoba která:

1. dosáhla věku 18 let, z tohoto tedy jasně plyne, že k splnění této podmínky nepostačuje jen nabytí zletilosti, ke kterému může dojít i sňatkem se soudním dispencem, který uzavřel nezletilec starší šestnácti let
2. je plně způsobilá k právním úkonům,
3. která je bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání, přičemž za bezúhonnou se dle tohoto zákona nepovažuje ta osoba, která byla pravomocně odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro trestný čin spáchaný úmyslně, ať již samostatně, nebo v souběhu s jinými trestnými činy a byl jí uložen nepodmíněný trest

²⁷ ELIÁŠ, Karel. *Kurs obchodního práva: právnické osoby jako podnikatelé*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, 617 s. ISBN 80-717-9391-4.

odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku, a dále ta osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání, to vše za předpokladu že se na tuto osobu nehledí, jako by nebyla odsouzena.

4. nenastala u ní skutečnost, která je překážkou provozování živnosti dle zákona o živnostenském podnikání.²⁸ Tyto taxativně vymezené skutečnosti se týkají případů prohlášení konkurzu na fyzickou osobu, insolvenčního řízení a zákazu provozování živnosti,
5. není u ní dána překážka výkonu funkce ve smyslu § 381 ObchZ, přičemž se zkoumá, zda tato osoba svým jednáním nepřivodila právnické osobě, jejímž statutárním orgánem byla, úpadek,²⁹
6. není členem dozorčí rady. Jedná se o neslučitelnost těchto funkcí a to především z důvodu zájmového konfliktu, kde jedna tatáž osoba nemůže kontrolovat svou vlastní činnost,³⁰
7. není prokuristou společnosti. Skutečnost, která vyplývá z rozdílných povah u obou funkcí, u jednatele, kde jde o jednání přímé, osobní a u prokuristy, který jedná za společnost v zastoupení. Současně je zde také rozdíl v rozsahu pravomocí, které připisuje ObchZ těmto osobám. Prokurista je dle § 14 ObchZ zmocněn ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku, narozdíl od jednatele, který je obecně oprávněn k veškerým právním úkonům.

²⁸ dle ustanovení v § 8 zákona č. 455/1991 Sb., O živnostenském podnikání . In: *Zákony I / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

²⁹ ELIÁŠ, Karel. *Kurs obchodního práva: právnické osoby jako podnikatelé*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, 617 s. ISBN 80-717-9391-4.

³⁰ PELIKÁNOVÁ, Irena a Stanislava ČERNÁ. *Obchodní právo*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2006, 545 s. ISBN 80-735-7149-8.

2.2 Vznik funkce jednatele

V souvislosti se vznikem funkce jednatele společnosti s.r.o. rozlišujeme zda k ustanovení do této funkce před vznikem společnosti, nebo zda k tomuto dochází po jejím vzniku.

Pro prvního jednatele společnosti s.r.o. platí, že k jeho ustanovení do funkce dochází před vznikem společnosti a je spjato s úpravou a podpisem společenské smlouvy na jejímž znění se dohodnou společníci. Zákon stanoví podstatné náležitosti společenské smlouvy kterými je také uvedení počtu jednatelů a přesné označení osoby jednatele, případně jednatelů spočívající v uvedení jména a bydliště a dále uvedení způsobu jakým jednají jménem společnosti, zda jednají samostatně nebo společně. Počet jednatelů uvedený ve společenské smlouvě je závazný do budoucna a následně lze změnu počtu jednatelů provést pouze změnou společenské smlouvy.³¹ V případě že dojde u společnosti s.r.o., v jejíž společenské smlouvě se objevuje vyšší počet jednatelů, v průběhu existence např. k odvolání jednoho z jednatelů, nepostačí aby valná hromada nově jmenovala méně jednatelů, ale je nutné aby jmenovala odpovídající počet jednatelů uvedený ve společenské smlouvě a to do 3 měsíců od zániku funkce původního jednatele. Na tuto skutečnost upozornil i Nejvyšší soud České republiky ve svém usnesení sp. zn. 29 Odo 269/2002 ve kterém odkazuje na úpravu uvedenou v ustanovení § 135 a § 194 ObchZ: *„I. Má-li dojít ke snížení počtu jednatelů společnosti s ručením omezeným oproti počtu jednatelů uvedených ve společenské smlouvě, musí být odpovídajícím způsobem změněna společenská smlouva. II. Pouhé odvolání jednatele, aniž by byl vzápětí nahrazen jiným, není změnou společenské smlouvy. Takový postup nevede ke změně počtu jednatelů společnosti, v souladu s ustanovením § 135 obch. zák., ve vazbě na ustanovení § 194 odst. 1, věty první, obch. zák., však zakládá povinnost společnosti (její valné hromady) jmenovat do tří měsíců nového jednatele.“*³² Z tohoto důvodu je vhodné volit počet jednatelů společnosti s.r.o. velice uvážlivě. K samotnému vzniku funkce jednatele dochází v tomto případě společně se

³¹ SLÁDEK, Václav a kol. *Společnost s ručením omezeným a její jednatel*. Praha: Verlag Dashöfer, 2009, ISBN 80-901-8592-4.

³² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 269/2002

vznikem společnosti, tedy právními účinky zápisu společnosti s.r.o. do obchodního rejstříku. K tomuto účelu je jednatel v souladu s ustanovením §64 ObchZ oprávněn podepsat návrh na zápis společnosti s.r.o.

Ustanovení jednatele u vzniklé společnosti s.r.o je uskutečňováno v souladu s ustanovením § 125 odst. 1 písm. f) ObchZ. především jeho jmenováním valnou hromadou.

Jak již jsem dříve uvedl, jednatel může být jmenován z řad společníků, případně třetích osob. K jmenování dochází na schůzi valné hromady, která o návrhu jmenovat konkrétního jednatele hlasuje, přičemž k jejímu rozhodnutí je třeba prostá většina hlasů společníků, tedy pokud společenská smlouva nestanoví vyšší počet. Jakmile je jednatel zvolen, musí společnosti udělit písemný souhlas se jmenováním do funkce, přičemž podpis na listině musí být úředně ověřen. To neplatí v případě že je tento souhlas součástí notářského zápisu.

Dalším nezbytným krokem je provedení zápisu o změně v podobě jmenování jednatele do obchodního rejstříku. Vzhledem k tomu, že funkce jednatele v tomto případě vzniká již okamžikem jmenování, jedná se o zápis deklaratorní, tedy osvědčující určitou nastalou skutečnost. Zapisovanými údaji o jednatelem jsou : jméno a bydliště, den vzniku a zániku funkce a způsob jakým jedná jménem společnosti.

Návrh na zápis podává společnost s.r.o. na předepsaném formuláři³³ u příslušného rejstříkového soudu, tedy u krajského soudu, do jehož obvodu společnost dle svého sídla spadá. Podpis na listině musí být opět úředně ověřen. Dále je nutné k návrhu na zápis přiložit tyto přílohy: rozhodnutí valné hromady. V případě společnosti s.r.o. je dále nutné uhradit soudní poplatek ve výši 6.000,- Kč.

³³ Ministerstvo spravedlnosti České republiky: Formuláře pro zápis do obchodního rejstříku. *Společnost ručením omezeným* [online]. [cit. 2012-02-04]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/soubor.aspx?id=91213>

2.3 Výkon funkce

Společně se vznikem funkce jednatele dochází k vytvoření vztahu mezi osobou jednatele a společností s.r.o. Ačkoliv jednatel k vlastní činnosti nepotřebuje žádné speciální pověření od valné hromady a postačí mu tak jen jmenování do funkce, bývá často praktické, upravit tento vzájemný vztah zvláštní smlouvou. V rámci obsáhnutí celé působnosti činnosti jednatele může být takovou smlouva o výkonu funkce, která je obchodněprávním vztahem podléhajícím úpravě ObchZ. V případě, že nedojde k uzavření takovéto smlouvy, řídí se vztah mezi společností a jednatelem přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě.³⁴

Alternativně lze, v rámci obchodního vedení a to s účinností od 01.01.2012 a nově zavedenou možností pověřit touto činností zcela, nebo z části třetí osobu v zaměstnaneckém, pracovněprávním poměru, uzavřít s jednatelem na tuto činnost také pracovní smlouvu.

2.3.1 Smlouva o výkonu funkce

Jak jsem již uvedl výše, smlouva o výkonu funkce podléhá úpravě ObchZ.³⁵ K tomuto je nutno dodat, že smlouva o výkonu funkce se jakožto vztah výslovně vyjmenovaný v § 261 odst. 3 ObchZ. řídí tímto právním předpisem vždy a to bez ohledu na povahu účastníků vztahu. Z tohoto důvodu jí řadíme mezi tzv. absolutní obchody.

Pro smlouvu o výkonu funkce je zákonem stanovena písemná forma a její uzavření podléhá schválení valnou hromadou. Proto také nabude účinnosti až v okamžiku, kdy ji valná hromada schválí.³⁶ Obsah ani podstatné náležitosti smlouvy zákon nepředepisuje a v této věci je tedy stranám přenechána smluvní volnost. Účelem smlouvy o výkonu funkce by však měla být rozšířená úprava

³⁴ dle ustanovení § 66 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

³⁵ dle ustanovení v § 66 a násl. zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

³⁶ SLÁDEK, Václav a kol. *Společnost s ručením omezeným a její jednatel*. Praha: Verlag Dashöfer, 2009, ISBN 80-901-8592-4.

vzájemných práv a povinnosti mezi společností a jednatelem. Níže se zaměřím na důležité pasáže smlouvy o výkonu funkce.

Řádné označení smluvních stran

Řádné označení smluvních stran je podstatnou náležitostí každého závazkového vztahu a zejména z hlediska platnosti je na něj kladen velký důraz. Smluvními stranami jsou případy smlouvy o výkonu funkce na jedné straně společnost s.r.o, u které se uvádí její název (firma), IČ, sídlo, a údaj o registraci u příslušného rejstříkového soudu a dále osoba, která jedná jménem společnosti, na druhé straně poté jednatel, u něhož se uvede jméno, rodné číslo a bydliště.

Předmět smlouvy

Předmětem smlouvy je zejména závazek jednatele vykonávat funkci jednatele společnosti v souladu s právními předpisy, společenskou smlouvou společnosti s.r.o. a samotnou smlouvou o výkonu funkce a současně závazek společnosti s.r.o. umožnit jednatele řádný výkon jeho funkce a hradit mu za výkon jeho funkce sjednanou odměnu. Je tedy patrné, že předmětem smlouvy je synallagmatický vztah z něhož plynou subjektům smluvního vztahu vzájemná práva a vzájemné povinnosti a současně s tím i vzájemná podmíněná plnění. Součástí úpravy předmětu smlouvy by dále mělo být i ustanovení o závazku jednatele funkci vykonávat funkci s vynaložením veškerých svých odborných znalostí a zkušeností.

Výkon funkce

Výkon funkce je jednatel povinen uskutečňovat osobně, řádně a včas, za aktivního plnění povinností jednatele společnosti s.r.o. stanovených právními předpisy, společenskou smlouvou společnosti s.r.o. a vnitřními předpisy společnosti. Je nutné zdůraznit slovo „osobně“, z čehož plyne že jednatel je ve své činnosti nezastupitelný. Dále je povinen postupovat v souladu s pokyny a rozhodnutími valné hromady, pokud plnění takových povinností a pokynů není v rozporu s platnými právními předpisy. Výjimkou z výše uvedeného je

obchodní vedení, k němuž odborná literatura uvádí: „*Nikdo, a tedy ani valná hromada, však není oprávněn dávat jednatelům pokyny týkající se obchodního vedení společnosti.*“³⁷

Jednatel svou činnost vykonává jménem společnosti způsobem uvedeným v obchodním rejstříku, s péčí řádného hospodáře, přičemž odpovídá za škodu způsobenou porušením svých povinností stanovených smlouvou o výkonu funkce, společenskou smlouvou. Nutno upozornit, že v případě plnění pokynu valné hromady odpovídá jednatel za škodu pouze v případě, je-li pokyn valné hromady v rozporu s právními předpisy.

Ve smlouvě o výkonu funkce by také mělo být pamatováno na omezení jednatelských oprávnění zejména v případě uzavírání smluv o úvěru či půjčce, uzavírání smluv o zcizování nemovitostí, uzavírání smluv o zajištění závazků společnosti nebo třetích osob, jejichž předmětem je zajištění závazků. K takovým úkonům by měl jednatel získat předchozí písemný souhlas valné hromady. V případě jeho nedodržení jednatel odpovídá společnosti s.r.o. za případnou škodu.

Odměna jednatele

Za řádný a včasný výkon funkce náleží jednatelem ve smluvené výši. Ve smlouvě o výkonu funkce se mimo smluvené výše odměny obvykle uvádí i termín a způsob splatnosti odměny, např.: do 20. dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, za který odměna náleží, bezhotovostním převodem na účet jednatele. V případě, že má být výkon funkce bezplatný, musí tak být výslovně ujednáno ve smlouvě. V opačném případě se na takovou skutečnost pohlíží jako by v té záležitosti smlouva o výkonu funkce jednatele společnosti s.r.o. uzavřena nebyla a jednatelem náleží, s přihlédnutím k ustanovení ObchZ. o mandátní smlouvě, tzv. odměna obvyklá. To potvrzuje i Nejvyšší soud České republiky ve svém rozsudku 29 Odo 994/2005: „*Z ustanovení § 66 odst. 2 ve spojení s § 566 odst. 1 obch. zák., ve znění účinném*

³⁷ ELIÁŠ, Karel. *Kurs obchodního práva: právnické osoby jako podnikatelé*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, 617 s. ISBN 80-717-9391-4

do 31. 12. 2000, vyplývá, že nebyla-li mezi společností s ručením omezeným a jejím jednatelem uzavřena smlouva o výkonu funkce, má jednatel právo na odměnu určenou podle ustanovení § 571 odst. 1 obch. zák.³⁸

Zákon dále pojem „obvyklá odměna“ blíže nespecifikuje, odborná literatura však k tomuto uvádí: „Co se rozumí obvyklou odměnou, bude záviset na řadě faktorů. Přičemž se bude při posouzení obvyklosti této odměny vycházet zejména z výše odměn vyplácených jednatelům ve společnostech, které jsou srovnatelně velké, podnikají ve stejném či obdobném oboru podnikání a mají srovnatelné postavení na trhu.“³⁹

Z odměny je jednatel povinen samostatně odvádět daně a platit pojistné na sociální a zdravotní pojištění a další platby související s jeho příjmy v souladu s právními předpisy.

Ve smlouvě o výkonu funkce lze obvykle nalézt i ustanovení o mlčenlivosti, které upravuje povinnost jednatele v rozsahu stanoveném právními předpisy a společenskou smlouvou společnosti zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech a informacích o kterých dozvěděl při výkonu funkce jednatele společnosti nebo v souvislosti s ní, stejně tak jako ustanovení o zákazu konkurence, nebo o poskytování nadstandardních plnění, jako je poskytnutí služebního automobilu, mobilního telefonu, notebooku, pojištění apod.

2.4 Zánik funkce jednatele

K zániku funkce jednatele dochází v případech kdy nastanou určité právní skutečnosti se kterými je spojován zánik práv a povinností plynoucích z titulu funkce jednatele, nebo uzavřeného smluvního vztahu, při kterých zaniká závazkový vztah mezi jednatelem a společností. Těmito právními skutečnostmi jsou:

³⁸ rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 994/2005

³⁹ SLÁDEK, Václav a kol. *Společnost s ručením omezeným a její jednatel*. Praha: Verlag Dashöfer, 2009, ISBN 80-901-8592-4.

- *odstoupení jednatele z funkce*

Jednatel společnosti s.r.o. může ze své funkce odstoupit a to i bez uvedení důvodu. Své odstoupení je však následně povinen oznámit, nejlépe písemně, valné hromadě, tedy orgánu, který ho do funkce jmenoval. K ukončení výkonu funkce nedochází ihned, ale až dnem, kdy odstoupení projednala, nebo měla projednat valná hromada, přičemž valná hromada je povinna projednat toto odstoupení na nejbližší schůzi poté, co se o něm dozvěděla. Jestliže osoba, která odstupuje z funkce, oznámí své odstoupení na zasedání příslušného orgánu, končí výkon funkce uplynutím dvou měsíců po takovém oznámení, neschválí-li příslušný orgán společnosti na její žádost jiný okamžik zániku funkce.

- *odvolání jednatele z funkce*

K zániku funkce jednatele společnosti s.r.o. odvoláním může dojít na základě rozhodnutí valné hromady ať již např. z důvodu neplnění povinností jednatele řádně a včas, stejně tak i bez udání důvodu. Valnou hromadu k tomuto zmocňuje ustanovení § 125 odst. 1 písm. f) ObchZ. Valná hromada rozhoduje o odvolání jednatele na své schůzi, přičemž k přijetí usnesení je třeba prosté většiny hlasů přítomných společníků, pokud společenská smlouva společnosti s.r.o. nestanoví vyšší počet. V případě že jednatel není přítomen na jednání valné hromady, doručuje se mu usnesení o odvolání. K ukončení funkce jednatele dochází dnem rozhodnutí valné hromady, nicméně je účinné až dnem prokazatelného doručení jednatelem. Následně je valná hromada povinna jmenovat do tří měsíců nového jednatele.

- *smrt jednatele*

Jak již jsem uvedl výše, svou funkci je jednatel povinen vykonávat osobně. Z tohoto důvodu je přechod funkce na dědice vyloučen a smrtí jednatele tedy dojde i k zániku výkonu jeho funkce. Majetkové nároky společnosti vůči dědicům, v podobě náhrady škody, případně dědiců vůči společnosti, v podobě odměny za výkon funkce smrtí jednatele společnosti s.r.o. nezanikají a stávají se tak předmětem vypořádání.

- *uplynutí funkčního období*

Vzhledem k tomu, že ObchZ. nestanoví omezení maximální délky funkčního období jednatele, bývá jednatel jmenován do své funkce na dobu neurčitou. Společenská smlouva, stanovy společnosti s.r.o, případně valná hromada však mohou délku funkčního období stanovit odchylně, přičemž po uplynutí tohoto období dojde k zániku funkce, to však až po předchozím jmenování nového jednatele ve lhůtě do tří měsíců od uplynutí funkčního období původního jednatele.

- *ztráta způsobilosti k výkonu funkce*

V podkapitole 2.1 jsem uvedl, že k výkonu funkce jednatele je nutná způsobilost a současně jsem i uvedl jaké zákonné předpoklady⁴⁰ musí osoba ucházející se o funkci jednatele splňovat. Tyto předpoklady musí následně osoba jednatele splňovat po celou dobu výkonu své funkce. V případě, že by jednatel v průběhu přestal splňovat, ať již jednu nebo více těchto předpokladů, pak dojde ze zákona k zániku jeho funkce. Z tohoto důvodu není třeba dále o ztrátě způsobilosti jednatele dále jednat a rozhodovat, např. na valné hromadě.

Výjimku tvoří situace, kdy dojde ke vzniku překážky výkonu funkce dle ustanovení § 38 1 odst. 1 ObchZ. Odborná literatura k tomuto uvádí: „*V takovém případě je valná hromada povinna – jakmile se o překážce dozví – jednatele z funkce odvolat anebo potvrdit jeho jmenování.*“⁴¹ K tomu aby došlo k potvrzení jeho jmenování, je nutný souhlas dvoutřetinové většiny přítomných společníků na zasedání valné hromady. V případě, že valná hromada nerozhodne o potvrzení nebo odvolání jednatele, zaniká jeho funkce uplynutím tří měsíců ode dne, kdy nastala překážka k výkonu funkce.

- *zánik společnosti*

⁴⁰ dle ustanovení v §135 odst. 2 s odkazem na §194 odst. 7 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

⁴¹ *Společnost s ručením omezeným v praxi / Vladimíra Knoblochová, Pavla Krejčí a kolektiv autorů*. srpen 2011. Praha: Verlag Dashöfer, 2011. ISBN 1804-2015.

3 PRÁVA A POVINNOSTI, ODPOVĚDNOST JEDNATELE

Náplní funkce jednatele je činnost, jak již jsem uvedl výše, zejména spočívající v jednání jménem společnosti a také v obchodním vedení. Kromě tohoto však jednateli náleží při výkonu jeho funkce řada dalších povinností a oprávnění, které jednateli stanoví ObchZ, společenská smlouva, smlouva o výkonu funkce, případně rozhodnutí valné hromady. Další práva a povinnosti jednatele lze nalézt i v jiných právních předpisech, jako je např.: Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, též „insolvenční zákon“, případně Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

3.1 Práva a povinnosti jednatele

Na následujících řádcích se postupně zaměřím na ty nejdůležitější povinnosti jednatele společnosti s.r.o., ke kterým patří⁴²:

- *Povinnost jednat jménem společnosti*, které se věnuji na počátku kapitoly č. 2.
- *Povinnost obchodního vedení společnosti*, které se taktéž věnuji na počátku kapitoly č. 2.
- *Povinnost vést řádně předepsané evidence a účetnictví*

Jedná se o povinnost stanovenou v ustanovení § 135 odst. 1 ObchZ: „*Jednatelé jsou povinni zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví...*“ Z tohoto ustanovení lze dovodit, že řádné vedení evidence a účetnictví nemusí jistě spočívat v osobní činnosti jednatele, který k tomuto nemusí mít potřebné znalosti a požadovanou kvalifikaci. Ustanovení nám pouze říká, že toto vedení musí zajistit a to tedy nejlépe osobou, která všechny požadavky kladené právními předpisy pro vedení předepsané evidence a účetnictví splňuje. V praxi bývá tedy nejčastějším řešením uzavření smluvního vztahu s externí účetní firmou, případně s vlastním

⁴² SLÁDEK, Václav a kol. *Společnost s ručením omezeným a její jednatel*. Praha: Verlag Dashöfer, 2009, ISBN 80-901-8592-4

zaměstnancem. Nutno dodat, že každá z těchto variant má svá pro a svá proti a je pouze na jednatele, pro kterou variantu se nakonec rozhodne. Volba by však měla být pečlivá a to zejména s ohledem na odpovědnost jednatele za „řádné vedení“, tedy takové, které je prosté chyb a nesrovnaností, které je v souladu s právními předpisy. I z tohoto důvodu je vhodné při tvorbě smluvního vztahu s externí firmou, nebo zaměstnancem pamatovat na ustanovení o odpovědnosti za výše uvedené.

Neopomenutelnou součástí této povinnosti je i zajištění sestavování účetní uzávěrky, která je „*nedílným celkem a tvoří ji: a) rozvaha (bilance), b) výkaz zisku a ztráty, c) příloha, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v částech uvedených pod písmeny a) a b), zejména naplněním § 7 odst. 3 až 5 a § 19 odst. 5.; příloha obsahuje též informace o výši splatných závazků pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, o výši splatných závazků veřejného zdravotního pojištění a o výši evidovaných daňových nedoplatků u místně příslušných finančních orgánů.*“⁴³ Účetní uzávěrka se sestavuje je jako řádná, tedy vždy k poslednímu dni příslušného účetního období, dále jako mimořádná, která se sestavuje např. v případě vstupu společnosti do likvidace, nebo jako mezitímní, která se sestavuje ke stanovenému datu a která především slouží k zjištění majetkového stavu společnosti a ještě také jako konsolidovaná, v případě že se jedná o ovládající, ovládanou společnost s.r.o. V běžné praxi tyto uzávěrky sestavuje pro jednatele firma, či pověřený zaměstnanec a jednatel ji následně, jako projev souhlasu s jejím obsahem, podepisuje. Následně jednatel předkládá tuto účetní uzávěrku valné hromadě ke schválení.

- *Povinnost vést seznam společníků společnosti a informovat je o záležitostech společnosti*

Tuto povinnost jednatele ukládá opět ustanovení § 135 odst. 1 ObchZ., přičemž jednatel je na jejím základě povinen vést a průběžně aktualizovat

⁴³ dle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

seznam společníků společnosti s.r.o., stejně tak jako je povinen informovat společníky o záležitostech společnosti.⁴⁴

- *Povinnost podávat návrhy na zápis změn ve společnosti do obchodního rejstříku a zakládat potřebné listiny do sbírky listin obchodního rejstříku*

Je pravděpodobné, že v průběhu výkonu funkce dojde k situaci, kdy ve společnosti s.r.o. nastanou podstatné změny, např. v podobě přistoupení dalšího společníka, změny sídla, nebo změny jednatele, které je nutné zapsat do obchodního rejstříku. Výše uvedená povinnost ukládá jednatelem, aby zajistil zápis těchto změn a to bez zbytečného odkladu pokud k nějaké takové změně dojde. V praxi tedy musí jednatel vypracovat, nebo zajistit vypracování potřebných listin osvědčující navrhovanou změnu a to včetně návrhu na zápis změn do obchodního rejstříku a následně musí všechny tyto listiny podat u příslušného rejstříkového soudu. Návrh na zápis změn se podává na předepsaném formuláři, o kterém jsem již hovořil v podkapitole 2.1. Podstatou této povinnosti je zajištění shody údajů evidovaných v obchodním rejstříku se skutečností.

- *Povinnost svolávat valnou hromadu*

Jednatel je povinen svolat řádnou valnou hromadu společnosti tak, aby se konala vždy nejméně jednou za rok a to nejpozději do konce šestého měsíce od uplynutí posledního dne účetního období. Společenská smlouva, případně stanovy mohou stanovit kratší lhůtu a v takovém případě jednatel povinen svolávat valnou hromadu v souladu s takovým ustanovením.

V případě mimořádné valné hromady je jednatel povinen svolat ji vždy, když dojde ke zjištění ztráty, tedy když se zjistí že: „...celková ztráta společnosti na základě jakékoliv účetní uzávěrky dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů společnosti by neuhrazená ztráta dosáhla poloviny základního kapitálu nebo to lze s ohledem na

⁴⁴ dle ustanovení § 122 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

všechny okolnosti předpokládat.“⁴⁵ Druhým případem je zjištění, že se společnost dostala do úpadku⁴⁶, přičemž k tomuto dojde v případě, že má společnost více věřitelů a peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopna plnit, nebo pokud je společnost předložena, tedy že souhrn závazků společnosti převyšuje hodnotu jejího majetku.

Ve všech těchto případech má jednatel povinnost neprodleně svolat valnou hromadu s tím, že v pozvánce zasílané společníkům uvede jako důvod svolání řešení ztráty, případně úpadku. Na samotném jednání poté jednatel navrhne způsob řešení situace, který může např. spočívat v přijetí opatření které povede k dosažení zisku, nebo odvrácení úpadku. Krajním řešením může být i návrh na zrušení společnosti.

- *Povinnost vyhotovovat a zasílat společníkům zápisy z jednání valné hromady*

Jde o povinnost stanovenou jednatelem v ustanovení § 129 odst. 4 ObchZ spočívající v sepsání, případně zabezpečení sepsání zápisu z valné hromady a po jeho podepsání předsedou valné hromady v zaslání, společně s přílohami v podobě návrhů, prohlášení, prezenční listinou všem společníkům. Odborná literatura uvádí náležitosti, které by měl každý takový zápis z valné hromady obsahovat. Jde tedy o tyto náležitosti: „*firmu a sídlo společnosti, místo a dobu konání valného hromady, jméno předsedy valné hromady a zapisovatele, popis projednání jednotlivých bodů programu valné hromady s uvedením výsledku hlasování, obsah protestu společníka, jednatele, popřípadě člena dozorčí rady týkajícího se rozhodnutí valné hromady, pokud o to protestující požádá.*“⁴⁷

⁴⁵ *Společnost s ručením omezeným v praxi / Vladimíra Knoblochová, Pavla Krejčí a kolektiv autorů.* srpen 2011. Praha: Verlag Dashöfer, 2011. ISBN 1804-2015

⁴⁶ dle ustanovení v § 3 zákona 182/2006 Sb., O úpadku a způsobech jeho řešení. In: Poradce č.3. Poradce s.r.o., 2010

⁴⁷ *Společnost s ručením omezeným v praxi / Vladimíra Knoblochová, Pavla Krejčí a kolektiv autorů.* srpen 2011. Praha: Verlag Dashöfer, 2011. ISBN 1804-2015

- *Povinnost výkonu funkce s péčí řádného hospodáře*

Z definice uvedené na počátku této kapitoly je patrné, že svou činnost musí jednatel vykonávat profesionálně, s takovou péčí, jako by se staral o svůj vlastní majetek, dle potřeby s pomocí osob s příslušnými znalostmi, vždy ve prospěch společnosti a při zachování povinné mlčenlivosti. V případě sporu o to, zda jednatel vykonával svou činnost s péčí řádného hospodáře je důkazní břemeno na straně jednatele společnosti s.r.o.

- *Povinnost zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech*

Na základě této povinnosti je jednatel povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl při výkonu funkce a jejichž poskytnutím třetí osobě by mohl způsobit společnosti škodu. Současně je povinen, využít získaných informací jen k plnění svých povinností jednatele.

- *Povinnost zákazu konkurence*, jejíž podstata spočívá v tom, že jednatel nesmí podnikat ve stejném či podobném oboru jako společnost s.r.o., dále nesmí vstupovat se společností do obchodních vztahů, jakožto ani zprostředkovávat pro jiné osoby obchody se společností, účastnit se podnikání na jiné společnosti jako neomezeně ručící společník, účastnit se podnikání na jiné společnosti jako ovládající osoba se stejným či podobným předmětem podnikání, být statutárním orgánem společnosti se shodným či obdobným předmětem podnikání.

Současně s výše uvedenými povinnostmi náleží jednatelem společnosti i určitá práva, přičemž jsou to zejména tato:

- *Právo na odměnu*, a to ve výši a podmínkách stanovených smlouvou o výkonu funkce, případně dle ObchZ. v obvyklé výši. Blíže o odměně jednatele hovořím v podkapitole č. 2.3.1 Odměna jednatele.

- *Právo být informován o zájmech společnosti, které bývá nejčastěji naplňováno účastí jednatele na jednání valné hromady.*
- *Právo podat žalobu na neplatnost rozhodnutí valné hromady.*

3.2 Odpovědnost jednatele

V souvislosti s výkonem funkce jednatele náleží jednatelem určitá práva a povinnosti, které jsem zmínil v předešlé kapitole. S těmito právy a povinnostmi se však také pojí určitá odpovědnost jednatele, kterou chápeme jako: *„povinnost strpět za porušení právních povinností následky stanovené právními předpisy.“*⁴⁸

Obecně můžeme odpovědnost jednatele rozdělit na odpovědnost soukromoprávní a odpovědnost veřejnoprávní, přičemž odpovědnost soukromoprávní je specifická zejména svou reparační funkcí, při které je osoba povinna nahradit způsobenou škodu, na rozdíl od odpovědnosti veřejnoprávní, která plní úlohu preventivní a sankční, např. v podobě uložení trestu při spáchání trestného činu,

Vzhledem k tomu, že vztah jednatele a společnosti s.r.o. je vztahem obchodněprávním, bude se i odpovědnost jednatele vyplývající z jeho funkce řídit především ObchZ, zejména ustanoveními § 135 odst. 2 a přiměřeně § 194 odst. 5 a 6.

Z hlediska zavinění se obchodněprávní odpovědnost jednatele společnosti s.r.o. považuje převážně za odpovědnost objektivní, tedy jednatel je při porušení svých povinností odpovědný společnosti s.r.o. vždy a bez ohledu na jeho zavinění. Pokud by společenská smlouva obsahovala ustanovení o omezení, případně vyloučení jeho odpovědnosti, bylo by takové ustanovení absolutně neplatné.

⁴⁸ *Společnost s ručením omezeným v praxi / Vladimíra Knoblochová, Pavla Krejčí a kolektiv autorů. srpen 2011. Praha: Verlag Dashöfer, 2011. ISBN 1804-2015*

Základní odpovědností jednatele je jeho odpovědnost vůči společnosti s.r.o., které je odpovědný za řádný výkon své funkce. Funkci je jednatel povinen vykonávat v souladu s právními předpisy a smlouvou o výkonu funkce. V případě, že taková smlouva uzavřena nebyla, užije se přiměřeně ustanovení ObchZ o mandátní smlouvě.

K vzniku odpovědnost jednatele vůči společnosti může dojít zejména v důsledku porušení jeho povinností při výkonu funkce stanovených příslušnými právními předpisy, případně uzavřenou smlouvou o výkonu funkce., jakožto i v situaci kdy jednatel poruší povinnost vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře, nebo povinnost zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích, nebo zákaz konkurence.

V případě, že jednatel svoji funkci nevykonává řádně a dojde k nějaké z výše uvedených situací, je společnost s.r.o. oprávněna, uplatnit vůči němu sankce. Prvořadě je oprávněna požadovat po jednatele náhradu vzniklé škody. Další sankce mohou být na jednatele uvaleny, ať již v podobě smluvní pokuty, pokud byla sjednána, nebo v podobě nevyplacení odměny nebo odstupného. V případě porušení zákazu konkurence, je společnost dále oprávněna, požadovat po jednatele vydání prospěchu z obchodu, případně převedení odpovídajících práv na společnost.⁴⁹

Společnost s.r.o je také oprávněna odvolat jednatele z funkce.

V případě, že ve společnosti s.r.o. vykonává funkci jednatele více osob a současně se tyto osoby podílely na vzniklé škodě, poté odpovídají za tuto škodu solidárně, tedy společně a nerozdílně. Poškozená osoba je oprávněna požádat o náhradu škody každého z jednatelů a ten je povinen poskytnout poškozenému odpovídající plnění, v plné výši. Tímto pohledávka poškozeného zaniká, Pokud tento jednatel poskytl vyšší plnění než byl jeho podíl, je oprávněn požadovat od ostatních jednatelů náhradu za plnění, která poskytl místo nich.

Jak již jsem uvedl výše, svou činnost je jednatel povinen vykonávat s péčí řádného hospodáře. V případě, že tak nečiní a dojde ke vzniku škody, odpovídá

⁴⁹ *Společnost s ručením omezeným v praxi / Vladimíra Knoblochová, Pavla Krejčí a kolektiv autorů.* srpen 2011. Praha: Verlag Dashöfer, 2011. ISBN 1804-2015

za tuto vzniklou škodu. V případě, že není jasné, že jednatel jednal, či nejednal s péčí řádného hospodáře, je na jeho prokázání, tedy musí unést důkazní břemeno, že takto činil.

Trestní odpovědnost jednatele společnosti s.r.o. je z hlediska členění odpovědností veřejnoprávní. Její úpravu lze nalézt především v trestním zákoníku⁵⁰ a trestním řádu.⁵¹ Do 31.12.2011 bylo trestní právo a odpovědnost dlouhodobě zakotveno na zásadě individuální odpovědnosti konkrétního jedince, neobsahovalo tedy úpravu trestní odpovědnosti právnických osob a pachatelem trestného činu nemohla být právnická osoba, ale vždy jen osoba fyzická. Jen fyzické osobě, která svým zaviněným jednáním naplnila znaky skutkové podstaty trestného činu mohl být uložen trest nebo ochranné opatření. Trestným činem přitom rozumíme jednání společensky škodlivé, které zákon současně popisuje jako: „*protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.*“⁵² K tomuto je nutno dodat, že základním předpokladem ke vzniku trestnosti činu a odpovědnosti je zavinění, charakterizované jinak jako: „*vnitřní psychický vztah pachatele ke skutečností zakládajícím trestným čin.*“⁵³ a to zavinění úmyslné, pokud trestní zákoník nestanoví u konkrétního trestného činu, že postačí zavinění nedbalostní.

S účinností od 01.01.2012 došlo k velké změně a k výše uvedené právní úpravě byla zákonem o trestní odpovědnosti právnických osob⁵⁴ do našeho právního systému nově včleněna trestní odpovědnost právnických osob, tedy i společností s.r.o.

⁵⁰ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

⁵¹ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

⁵² dle ustanovení v §13 odst. 1 Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Zákony II / 2012*. Poradce s.r.o., 2012

⁵³ SLÁDEK, Václav a kol. *Společnost s ručením omezeným a její jednatel*. Praha: Verlag Dashöfer, 2009, ISBN 80-901-8592-4

⁵⁴ Zákon č. 418/2011 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.

Právnícké osoby tak mohou nově spáchat i trestný čin, který výše uvedený zákon definuje jako: „*protiprávní čin spáchaný jejím jménem nebo v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak a) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, anebo jiná osoba, která je oprávněna jménem nebo za právníckou osobu jednat,*

b) ten, kdo u této právnícké osoby vykonává řídicí nebo kontrolní činnost, i když není osobou uvedenou v písmenu a),

c) ten, kdo vykonává rozhodující vliv na řízení této právnícké osoby, jestliže jeho jednání bylo alespoň jednou z podmínek vzniku následku zakládajícího trestní odpovědnost právnícké osoby, nebo

d) zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení (dále jen „zaměstnanec“) při plnění pracovních úkolů, i když není osobou uvedenou v písmenech a) až c),

jestliže jí ho lze přičítat podle odstavce 2.“

Jak již jsem uvedl, právnícká osoba je trestně odpovědná. To však neznamená, že se může dopustit všech trestných činů uvedených v trestním zákoníku. Jako právnícká osoba může spáchat pouze ty trestné činy, které jsou vyjmenovány v ustanovení § 7 zákona o trestní odpovědnosti právníckých osob. Jedná se např. o tyto trestné činy:

- podvod (§ 209 trestního zákoníku),
- pojistný podvod (§ 210 trestního zákoníku),
- úvěrový podvod (§ 211 trestního zákoníku),
- dotační podvod (§ 212 trestního zákoníku),
- zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (§ 240 trestního zákoníku),
- neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby (§ 241 trestního zákoníku),
- nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení (§ 243 trestního zákoníku),
- zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění (§ 254 trestního zákoníku),

- sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256 trestního zákoníku),
- porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi (§ 270 trestního zákoníku),
- podplacení (§ 332 trestního zákoníku),

V každém případě, pro určení vzniku trestní odpovědnosti je důležité, zda právnická osoba měla možnost odvrátit následek trestného činu, nebo zda tak činila úmyslně.

Samotné trestní řízení, které je upraveno trestním řádem, probíhá v podobném duchu jako v případě osob fyzických. V případě, že se trestného činu dopustila jak společnost s.r.o., tak fyzická osoba, tedy nejčastěji jednatel, pak budou za tento spáchaný trestný čin stíhány ve společném řízení obě osoby, jak společnost s.r.o., tak osoba jednatele. Zavedením a aplikací trestní odpovědnosti právnické osoby tedy nedochází k vyloučení odpovědnosti osoby fyzické, ale spíše k jejímu souběhu. Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob také pamatuje na situaci, kdy nelze zjistit konkrétní osobu, jejíž jednáním došlo ke spáchání trestného činu a nevylučuje v tomto případě trestní odpovědnost právnické osoby. Stejně tak umožňuje přechod trestní odpovědnosti na právního nástupce.

Kromě výše uvedeného, zákon o trestní odpovědnosti právnických osob zejména stanoví tresty, které lze za spáchání uvedených trestných činů právnickým osobám uložit. Jedná se o tyto tresty:

- zrušení právnické osoby, pokud její činnost spočívala zcela nebo převážně v páchání trestného činu nebo trestných činů. Trest zrušení právnické osoby nelze uložit, vylučuje-li to povaha právnické osoby.
- propadnutí majetku a to za zvlášť závažný zločin, kterým pro sebe nebo jiného získala nebo se snažila získat majetkový prospěch.
- peněžitý trest, v denní sazbě až 2.000.000 Kč, přičemž při určení výše denní sazby zohlední soud majetkové poměry právnické osoby.
- propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,

- zákaz činnosti, v rozmezí jednoho roku až dvaceti let, byl-li trestný čin spáchán v souvislosti s touto činností,
- zákaz plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži, na jeden rok až dvacet let, dopustila-li se právnická osoba trestného činu v souvislosti s uzavíráním smluv na plnění veřejných zakázek nebo s jejich plněním, s účastí v zadávacím řízení o veřejných zakázkách, koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži.
- zákaz přijímání dotací a subvencí, na jeden rok až dvacet let, dopustila-li se právnická osoba trestného činu v souvislosti s podáváním nebo vyřizováním žádosti o dotaci, subvenci, návratnou finanční výpomoc nebo příspěvek, s jejich poskytováním nebo využíváním, anebo s poskytováním nebo využíváním jakékoliv jiné veřejné podpory.
- uveřejnění rozsudku, je-li třeba veřejnost seznámit s odsuzujícím rozsudkem, zejména vzhledem k povaze a závažnosti trestného činu, anebo vyžaduje-li to zájem na ochraně bezpečnosti lidí nebo majetku, popřípadě společnosti. Přitom soud určí druh veřejného sdělovacího prostředku, ve kterém má být rozsudek uveřejněn, rozsah jeho uveřejnění a lhůtu určenou právnické osobě k uveřejnění rozsudku.

Stejně tak zákon o trestní odpovědnosti právnických osob stanoví ochranné opatření v podobě zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty.

ZÁVĚR

Z důvodu mé působnosti ve společnosti s.r.o., jsem již při volbě tématu své bakalářské práce kladl důraz na to, aby výsledná práce měla přínos do mé praxe. I proto jsem si zvolil téma spadající do obchodního práva, práva obchodních společností, společnosti s.r.o. Ve své práci jsem se v první části zaměřil na společnost s ručením omezeným, na její charakteristické znaky. Vysvětlil jsem, že jí tvoří společníci a to svými vklady, které ve výsledku tvoří základní kapitál společnosti. Stejně tak bylo vysvětleno, že omezené ručení se nevztahuje na společnost samotnou, která za své závazky ručí celým svým majetkem, ale právě na společníky, kteří ručí za závazky společnosti do výše svých nesplacených vkladů. Zmínil jsem povinnost vytvářet orgány společnosti, v podobě obligatorní i fakultativní, v prvním případě v podobě valné hromady a jednatele, v druhém případě poté v podobě dozorčí rady. Bylo vysvětleno, že valná hromada se skládá ze všech společníků a že do její působnosti spadají záležitosti té nejvyšší, existenční povahy, např. rozhodování: o zrušení společnosti, jmenování či odvolání jednatele a další. Také jsem uvedl, že členem dozorčí rady nemůže být, z důvodu inkompatibility a jasného střetu zájmů, jednatel společnosti. Neopomenul jsem se věnovat povinnosti vytvářet rezervní fond, přičemž jsem vysvětlil, že zákonné výši je ho možné využít jen k úhradě ztráty společnosti. Zbylé dvě kapitoly se poté věnovaly jednatele společnosti, tedy osobě, která je veřejnosti známa, o které se hovoří. V těchto kapitolách jsem se tedy věnoval podrobněji způsobilosti k výkonu funkce a dále okolnostem, které vedou k vzniku a zániku funkce jednatele. Současně jsem blíže popsal samotný výkon funkce, smlouvu o výkonu a s tím související práva a povinnosti. Konečnou část výkladu jsem zaměřil na odpovědnost jednatele, v její soukromoprávní a veřejnoprávní podobě a také na trestní odpovědnost společnosti s.r.o.

V závěru mohu konstatovat, že studium a psaní této bakalářské práce mi přineslo spoustu nových a cenných poznatků, které hodnotím jako velmi pozitivní přínos pro moji praxi ve společnosti s.r.o., stejně jako podnět k dalšímu studiu této problematiky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným: komplexní pohled na s.r.o. 3.*, přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008, 428 s. Právnícké osoby. ISBN 978-807-3573-447.

ELIÁŠ, Karel. *Kurs obchodního práva: právnícké osoby jako podnikatelé. 5. vyd.* Praha: C. H. Beck, 2005, 617 s. ISBN 80-717-9391-4.

PELIKÁNOVÁ, Irena a Stanislava ČERNÁ. *Obchodní právo. Vyd. 1.* Praha: ASPI, 2006, 545 s. ISBN 80-735-7149-8

SLÁDEK, Václav a kol. *Společnost s ručením omezeným a její jednatel.* Praha: Verlag Dashöfer, 2009, ISBN 80-901-8592-4

KNOBLOCHOVÁ, Vladimíra a kol. *Společnost s ručením omezeným v praxi.* Praha: Verlag Dashöfer, 2011, ISBN 1804-2015

ŠVARC, Zbyněk a kol. *Základy obchodního práva. 1. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, 480 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk).

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 994/2005

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 269/2002

Zákon č. 182/2006 Sb., O úpadku a způsobech jeho řešení

Zákon č. 141/1961 Sb., O trestním řízení soudním

Zákon č. 418/2011 Sb., O trestní odpovědnosti právníckých osob a řízení proti nim

Zákon č. 563/1991 Sb., O účetnictví

Zákon č. 455/1991 Sb., O živnostenském podnikání

Zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník.

Statistická ročenka České republiky 2011 [online]. Český statistický úřad

Investujeme.cz: Investice [online]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/pocet-obchodnich-spolecnosti-v-cr-se-vloni-zvysil-o-5-4-procenta>

Ministerstvo spravedlnosti České republiky: Formuláře pro zápis do obchodního rejstříku. *Společnost ručením omezeným* [online].

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – SPOLEČENSKÁ SMLOUVA O ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI S.R.O.....	I
PŘÍLOHA B – SMLOUVA O VÝKONU FUNKCE JEDNATELE.....	II

PŘÍLOHA A – SPOLEČENSKÁ SMLOUVA O ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI S.R.O

Společenská smlouva o založení společnosti s ručením omezeným

Čl. I

Obchodní firma, právní forma a sídlo společnosti

Obchodní firma je : **MAK3 s. r. o.**
Právní forma je: společnost s ručením omezeným
Sídlo společnosti je umístěno: v Praze
(dále jen „společnost“)

Čl. II

Určení společníků

Společníky společnosti jsou:

1. Roman Mrazílek, r. č. 750513/0675, trvale bytem Rudná u Prahy, V Pastouškách 1110, PSČ 252 19
2. Ivo Mrazílek, r. č. 730415/0272, trvale bytem Praha 5, Od Vysoké 2074/4, PSČ 150 00

Čl. III

Předmět podnikání

Předmětem podnikání společnosti je: zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb.

Čl. IV

Základní kapitál a vklady společníků

1. Výše základního kapitálu společnosti činí 200.000 Kč (slovy: dvě stě tisíc korun českých)
2. Na základním kapitálu společnosti dle odst.1 se společníci společnosti účastní svým peněžitým vkladem, a to:
 - Roman Mrazílek vkladem ve výši 100.000 Kč (slovy: Jedno sto tisíc korun českých)
 - Ivo Mrazílek vkladem ve výši 100.000 Kč (slovy: Jedno sto tisíc korun českých)
3. Vklad dle předchozího odstavce se společníci zavazují vložit do společnosti a splatit tak, že 100 % svého vkladu uhradí každý ze společníků do 60 dnů ode dne podpisu této smlouvy, a to na zvláštní účet u banky znějící na obchodní firmu zakládané společnosti, který bude za tímto účelem zřízen

správce vkladu určeným touto smlouvou.

4. V případě zvyšování základního kapitálu společnosti budou způsob a lhůta pro splácení vkladu určeny rozhodnutím valné hromady.

Čl. V

Určení správce vkladu

Správce vkladů se určuje Roman Mrazílek.

Čl. VI

Orgány společnosti

Orgány společnosti jsou:

1. valná hromada společnosti;
2. jednatele společnosti.

Čl. VII

Valná hromada společnosti

1. Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti.
2. Do působnosti valné hromady patří:
 - a) schválení jednání učiněných jménem společnosti před jejím vznikem;
 - b) schvalování řádné, mimořádné a konsolidované a v případech stanovených zákonem č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník, v platném znění (dále jen „obchodní zákoník“) i mezitímní účetní závěrky, rozdělení zisku a úhrady ztrát
 - c) schvalování stanov a jejich změn;
 - d) rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy, nedochází-li k němu na základě jiných právních skutečností;
 - e) rozhodování o zvýšení či snížení základního kapitálu nebo o připuštění nepeněžitého vkladu či o možnosti započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení vkladu;
 - f) jmenování, odvolávání a odměňování jednatelů;
 - g) jmenování, odvolávání a odměňování členů dozorčí rady;
 - h) vyloučení společníka podle § 113 a 121 obchodního zákoníku;
 - i) jmenování, odvolání a odměňování likvidátora a rozhodování o zrušení společnosti s likvidací;
 - j) schvalování smluv uvedených v § 67a obchodního zákoníku;
 - k) rozhodování o fúzi, převodu jmění na společníka, rozdělení a změně právní formy;
 - l) schválení ovládací smlouvy, smlouvy o převodu zisku a smlouvy o tichém společenství a jejich změn;
 - m) schválení smlouvy o výkonu funkce;
 - n) rozhodování o převodu obchodního podílu vyloučeného společníka;

- o) další otázky, které do působnosti valné hromady svěřuje obchodní zákoník nebo tato společenská smlouva.
3. Valná hromada je schopná usnášení, jsou-li přítomni společníci, kteří mají alespoň polovinu všech hlasů ve společnosti.
 4. Každý společník má jeden hlas na každých 1.000 Kč (slovy: jedentisíc korun českých) svého vkladu. K přijetí rozhodnutí valné hromady se vyžaduje nadpoloviční většina hlasů přítomných společníků, nestanoví-li zákon nebo tato společenská smlouva vyšší počet hlasů.
 5. Termín a program valné hromady se oznamuje společníkům nejméně patnáct (15) dnů přede dnem jejího konání, a to písemnou pozvánkou, která musí obsahovat místo a dobu konání valné hromady a program jednání. Pozvánka se zasílá poštou nebo může být předána společníku osobně proti potvrzení o jejím převzetí.
 6. Zležitosti neuvedené v pozvánce lze projednat jen, jsou-li přítomni na valné hromadě všichni společníci.
 7. Společník se může vzdát práva na včasné svolání valné hromady, popřípadě na její svolání způsobem dle zákona a této společenské smlouvy, prohlášením, které musí být obsaženo v zápise z valné hromady, popřípadě v notářském zápise o rozhodnutí valné hromady, jinak musí mít formu notářského zápisu.

Čl. VIII

Jednatelé společnosti

1. Statutárním orgánem společnosti je jeden jednatel.
2. Jménem společnosti jedná a podepisuje jednatel.
3. Podepisování za společnost se děje tak, že k napsané, vytištěné nebo jinak vyznačené obchodní firmě společnosti připojí jednatel společnosti svůj podpis.
4. Jednateli společnosti náleží obchodní vedení společnosti. V případě, že společnost má více jednatelů, vyžaduje se k rozhodnutí o obchodním vedení společnosti souhlas většiny jednatelů.
5. Jednatel společnosti nesmí:
 - a) podnikat v oboru stejném nebo obdobném oboru podnikání společnosti ani vstupovat se společností do obchodních vztahů;
 - b) zprostředkovávat nebo obstarávat pro jiné osoby obchody společnosti;
 - c) účastnit se na podnikání jiné společnosti jako společník s neomezeným ručením nebo jako ovládací osoba jiné osoby se stejným nebo podobným předmětem podnikání
 - d) vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejným nebo s obdobným předmětem podnikání, ledaže jde o koncern.
6. Jestliže jednatel zemře, vzdá se funkce, je odvolán nebo jinak skončí jeho funkční období, musí valná hromada společnosti jmenovat do tří měsíců nového jednatele.

7. Prvním jednatelem společnosti je jmenován:

Mgr. Vlasta Mrazilková, r. č. 555406/111, bytem Vřískova 541, PSČ 252 43 Průhonice

Čl. IX

Obchodní podíl

1. Obchodní podíl představuje účast společníka na společnosti a z této plynoucí práva a povinnosti. Jeho výše se určuje podle poměru vkladu společníka k základnímu kapitálu společnosti. Výše obchodního podílu společníka Romana Mrazilka tedy činí 50 % (slovy: padesát procent), výše obchodního podílu společníka Iva Mrazilka tedy činí 50 % (slovy: padesát procent).
2. Společník může mít jen jeden obchodní podíl. Jestliže se společník účastní dalším vkladem, zvyšuje se odpovídajícím způsobem jeho vklad, popřípadě i jeho obchodní podíl.
3. Obchodní podíl může společník se souhlasem valné hromady převést na jiného společníka či jinou osobu. O rozhodnutí valné hromady musí být pořízen notářský zápis.
4. Smlouva o převodu obchodního podílu musí mít písemnou formu a nabyvatel, který není společníkem, v ní musí prohlásit, že přistupuje ke společenské smlouvě, popřípadě ke stanovám společnosti. Podpisy na smlouvě o převodu obchodního podílu musí být úředně ověřeny. Převodce ručí za závazky, které na něho přešly převodem obchodního podílu.
5. Účinky převodu obchodního podílu nastávají vůči společnosti dnem doručení účinné smlouvy o převodu společnosti.
6. Obchodní podíl se dědí. Zemře-li společník, je oprávněn ve společnosti vykonávat práva spojená s obchodním podílem jeho dědic. Je-li více dědiců, musí se dohodnout, kdo z nich bude vykonávat práva spojená s obchodním podílem, nebo musí určit společného zmocněnce. Pokud se dědicové nedohodnou, určí na návrh společnosti osobu oprávněnou vykonávat ve společnosti práva spojená s obchodním podílem, do doby skončení řízení o dědictví, soud.
7. Rozdělení obchodního podílu je možné jen při jeho převodu nebo přechodu na dědice nebo na právního nástupce společníka. K rozdělení obchodního podílu je třeba souhlasu valné hromady. O rozhodnutí valné hromady musí být pořízen notářský zápis.
8. Při rozdělení obchodního podílu, vzniká-li samostatný obchodní podíl, musí být zachována minimální výše vkladu 20.000 Kč (slovy: dvacet tisíc korun českých).
9. Obchodní podíl může být předmětem zástavního práva. Zástavní smlouva musí mít písemnou formu a podpisy na ní musí být úředně ověřeny. K zastavení obchodního podílu se vyžaduje souhlas valné hromady. Bez tohoto souhlasu zástavní právo nevznikne. Zastavený obchodní podíl nelze po dobu trvání zástavního práva opětovně zastavit.
10. Zástavní právo k obchodnímu podílu vzniká zápisem zástavního práva k obchodnímu podílu do obchodního rejstříku. Není-li pohledávka zajištěná zástavním právem k obchodnímu podílu řádně a včas splněna, je zástavní věřitel oprávněn svým jménem obchodní podíl zástavce i bez souhlasu valné hromady na náklady dlužníka prodat v obchodní veřejné soutěži nebo, umožňuje-li to zvláštní právní předpis, ve veřejné dražbě. Převodem obchodního podílu v souladu s tímto odstavcem zástavní právo zaniká.

11. Po dobu trvání zástavního práva vykonává společník i nadále práva spojená s účastí ve společnosti; plnění, na která vznikne nárok na základě účasti ve společnosti, po splatnosti zajištěné pohledávky, náleží do výše zajištěné pohledávky a jejího příslušenství zástavnímu věřiteli a započítávají se na zajištěnou pohledávku.

Čl. X

Rezervní fond

1. Společnost je povinna vytvořit rezervní fond z čistého zisku vykázaného v řádné účetní závěrce společnosti za rok, v němž poprvé čistý zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 10% z čistého zisku, avšak ne více než 5 % z hodnoty základního kapitálu. Takto vytvořený rezervní fond společnost ročně doplňuje o částku ve výši 5 % z čistého zisku až do dosažení rezervního fondu ve výši 10% základního kapitálu.
2. Rezervní fond do výše 10% základního kapitálu lze použít pouze k úhradě ztráty společnosti.
3. O použití rezervního fondu rozhodují jednatele společnosti, vyjma případy, kdy obchodní zákoník svěřuje toto rozhodnutí valné hromadě.

Čl. XI

Účast společníků ve společnosti

1. Po dobu trvání společnosti nemůže společník (společníci) žádat vrácení svého vkladu (svých vkladů) do základního kapitálu společnosti.
2. Společníci mají přednostní právo k účasti na zvýšení základního kapitálu, zvyšuje-li se základní kapitál peněžitými vklady. Závazek ke zvýšení vkladu jsou oprávněni převzít společníci v poměru podle výše jejich obchodních podílů.

Čl. XII

Zánik účasti společníka ve společnosti

Účast společníka ve společnosti zaniká zejména:

- a) zánikem společnosti;
- b) převodem nebo přechodem obchodního podílu;
- c) smrtí společníka nebo zánikem právnické osoby, která je společníkem;
- d) prohlášením konkurzu na majetek společníka, zamítnutím insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku, nebo pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením podílu společníka ve společnosti nebo vydáním exekučního příkazu k postižení podílu společníka ve společnosti po právní moci usnesení o nařízení exekuce;
- e) zrušením účasti společníka soudem dle čl. XIII odst. 1 této společenské smlouvy a § 148 obchodního zákoníku;
- f) vyloučením společníka dle čl. XIV této společenské smlouvy a § 113, § 121 a § 149 obchodního zákoníku;

- g) v případě, že má společnost více společníků, písemnou dohodou všech společníků o ukončení účasti podle § 149a obchodního zákoníku.

Čl. XIII

Zrušení účasti společníka

1. Společník nemůže ze společnosti vystoupit, může však, nejde-li o jediného společníka, navrhnout, aby soud zrušil jeho účast ve společnosti, nelze-li po něm spravedlivě požadovat, aby ve společnosti setrval.
2. Prohlášení konkursu na majetek společníka, zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku, nebo pravomocné nařízení výkonu rozhodnutí postižením podílu společníka ve společnosti nebo vydání exekučního příkazu k postižení podílu společníka ve společnosti po právní moci usnesení o nařízení exekuce má stejné účinky jako zrušení jeho účasti ve společnosti soudem pouze v případě, že společnost má více společníků. V případě, že společnost má jednoho společníka, nemá prohlášení konkursu na jeho majetek tyto účinky, ale obchodní podíl se v tom případě stává součástí majetkové podstaty a práva společníka je oprávněn vykonávat pouze insolvenční správce s tím, že přijatá plnění náleží do konkursní podstaty.

Čl. XIV

Vyloučení společníka

Společnost, v případě, že má více než jednoho společníka, se může u soudu domáhat vyloučení společníka, který závažným způsobem porušuje své povinnosti, ačkoliv byl k jejich plnění vyzván a na možnost vyloučení písemně upozorněn. S podáním tohoto návrhu musí souhlasit společníci, jejichž vklady představují alespoň jednu polovinu základního kapitálu společnosti.

Čl. XV

Dohoda o ukončení účasti

Účast společníka ve společnosti, v případě, že tato má více než jednoho společníka, může skončit i dohodou všech společníků. Dohoda musí mít písemnou formu a podpisy na ní musí být úředně ověřeny. Obchodní podíly se vypořádávají podle ustanovení § 113 odst. 5 a 6 obchodního zákoníku.

Čl. XVI

Vypořádání

1. Jestliže přešel obchodní podíl na společnost, vzniká společníku, jehož účast ve společnosti zanikla,

- nebo jeho právnímu nástupci právo na vypořádací podíl.
2. Výše vypořádacího podílu se stanoví ke dni zániku účasti společníka ve společnosti z vlastního kapitálu zjištěného z mezitímní, řádné nebo mimořádné účetní závěrky, sestavené ke dni zániku účasti společníka ve společnosti.
 3. Vypořádací podíl se vyplácí v penězích, nerozhodne-li valná hromada jinak.
 4. Osoba, které vzniklo právo na vypořádací podíl, ručí za splacení dosud nesplaceného vkladu nabyvatelem obchodního podílu.
 5. Společnost je povinna vyplatit vypořádací podíl bez zbytečného odkladu poté, co splnila svou povinnost podle § 113 odst.5 a odst. 6 obchodního zákoníku, jestliže byl vklad společníka splacen. Není-li v době splnění povinnost podle § 113 odst. 5 nebo odst. 6 obchodního zákoníku vklad společníka splacen, je společnost povinna vyplatit vypořádací podíl do jednoho měsíce po splacení tohoto vkladu.

Čl. XVII

Stanovy

Společnost může pro podrobnou úpravu vnitřní organizace a řízení společnosti a pravidel pro realizaci souvisejících činností ve společnosti i vztahů společnosti vůči třetím osobám vydat své stanovy.

Čl. XVIII

Vznik a doba trvání společnosti

1. Společnost vzniká dnem, ke kterému je zapsána do obchodního rejstříku.
2. Společnost je založena na dobu neurčitou.

Čl. XIX

Závěrečné ustanovení

Veškeré právní a další vztahy společnosti, které nejsou touto společenskou smlouvou výslovně upravené, se řídí příslušnými obecně závaznými předpisy České republiky, zejména pak ustanoveními obchodního zákoníku.

PŘÍLOHA B– SMLOUVA O VÝKONU FUNKCE JEDNATELE

SOFT, s.r.o.

IČ: 234 54 321

se sídlem: Bezručova 123, Praha 8, PSČ: 186 00

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 4321

jejíž jménem jedná Ing. Jan Petruš, předseda představenstva

(dále jako „**společnost**“)

a

Tomáš Novotný

nar.: 3. února 1972

bytem: Na Výšince 7654/22, Praha 3, PSČ: 130 00

(dále jako „**jednatel**“)

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku podle ustanovení § 66 odst. 2 a ustanovení § 566 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**obchodní zákoník**“), tuto:

Smlouvu o výkonu funkce jednatele

I.

Úvodní ustanovení

Valná hromada společnosti jmenovala s účinností od 1. března 2009 jednatelem společnosti SOFT, s. r. o. Tomáše Novotného, který jmenování do funkce jednatele společnosti přijal. Účelem této smlouvy je tak úprava vzájemných práv a povinností mezi společností a jednatelem po dobu výkonu jeho funkce.

II.

Předmět smlouvy

1. Předmětem této smlouvy je zejména závazek jednatele vykonávat funkci jednatele společnosti v souladu s právními předpisy, společenskou smlouvou společnosti a touto smlouvou. Jednatel se zavazuje funkci vykonávat s vynaložením veškerých svých odborných znalostí a zkušeností.
2. Předmětem této smlouvy je dále závazek společnosti umožnit jednatelem řádný výkon jeho funkce a hradit mu za výkon jeho funkce sjednanou odměnu.

III.

Výkon funkce jednatele

1. Jednatel se zavazuje plnit svou funkci osobně, řádně a včas, a aktivně se podílet na plnění povinností jednatele společnosti stanovených právními předpisy, platnou společenskou smlouvou společnosti a vnitřními předpisy společnosti. Jednatel se dále zavazuje postupovat v souladu s pokyny a rozhodnutími valné hromady, pokud plnění takových povinností a pokynů není v rozporu s platnými právními předpisy.

2. Jednatel se zavazuje jednat jménem společnosti s péčí řádného hospodáře a bere na vědomí, že odpovídá za škodu způsobenou porušením svých povinností stanovených touto smlouvou, společenskou smlouvou. V případě plnění pokynu valné hromady odpovídá jednatel za škodu pouze v případě, je-li pokyn valné hromady v rozporu s právními předpisy.
3. Jednatel se zavazuje jednat jménem společnosti se třetími osobami způsobem uvedeným v obchodním rejstříku. Jednatel je povinen vyžádat si předchozí písemný souhlas valné hromady pro následující právní úkony:
 - uzavírání smluv o úvěru či půjčce, na základě kterých společnost poskytne nebo přijme úvěr či půjčku ve výši nad 1 000 000 Kč,
 - uzavírání smluv o zcizování nemovitostí,
 - uzavírání smluv o zajištění závazků společnosti nebo třetích osob, jejichž předmětem je zajištění závazků ve výši přesahující 1 000 000 Kč.
4. Jednatel si je vědom toho, že omezení jeho jednatelských oprávnění uvedené v odst. 3 tohoto článku je vůči třetím osobám neúčinné, při jeho porušení však odpovídá společnosti za případnou škodu.

IV.

Dovolená

Strany se dohodly, že jednatel má nárok na dovolenou v délce 20 dnů za kalendářní rok, po který bude vykonávat funkci jednatele společnosti. V případě, kdy jednatel bude vykonávat funkci jednatele pouze po část kalendářního roku, má jednatel nárok pouze na poměrnou část dovolené. Jednatel je povinen v případě potřeby určit osobu, která jej bude po dobu čerpání dovolené zastupovat. Za dobu čerpání dovolené se jednateli odměna sjednaná v článku V. této smlouvy nekrátí.

V.

Odměna jednatele

1. Za řádný a včasný výkon funkce jednatele vzniká jednateli nárok na odměnu ve výši 30 000 Kč měsíčně (dále jako „odměna“).
2. Odměna je splatná měsíčně do 12. (dvanáctého) dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, za který odměna náleží, a to bezhotovostním převodem na účet jednatele č. 12-122345/0100 vedený u Komerční banky, a.s.
3. Odměna zahrnuje veškeré případné náklady jednatele související s výkonem jeho funkce.

4. Jednatel odpovídá samostatně za odvádění daní, placení pojistného na sociální a zdravotní pojištění a jiných odvodů souvisejících s jeho příjmy v souladu s právními předpisy.

VI.

Služební vozidlo

1. Společnost se zavazuje poskytnout jednatele k plnění jeho úkolů vyplývajících z výkonu jeho funkce služební vozidlo zn. Octavia. Podmínky používání služebního vozidla jsou podrobně upraveny v Pravidlech o používání služebních vozidel společnosti. Náklady spojené s provozováním služebního vozidla, včetně nákladů na úhradu pohonných hmot při používání vozidla ke služebním účelům (v souvislosti s výkonem funkce jednatele), hradí v plném rozsahu společnost.
2. Jednatel je oprávněn užívat služební vozidlo v přiměřeném rozsahu i pro soukromé účely. Náklady na úhradu pohonných hmot při používání vozidla pro soukromé účely hradí jednatel.

VII.

Mlčenlivost

Jednatel je povinen v rozsahu stanoveném právními předpisy a platnou společenskou smlouvou společnosti zachovávat po dobu v nich stanovenou mlčenlivost o všech skutečnostech a informacích, které se dozví nebo dozvěděl při výkonu funkce jednatele společnosti nebo v souvislosti s ní.

VIII.

Zákaz konkurence

1. Jednatel je povinen zachovávat zákaz konkurence v rozsahu stanoveném právními předpisy a platnými stanovami společnosti.
2. Jednatel nesmí:
 - a) podnikat v oboru stejném nebo obdobném oboru podnikání společnosti,
 - b) zprostředkovávat nebo obstarávat pro jiné osoby obchody společnosti,
 - c) účastnit se na podnikání jiné společnosti jako společník s neomezeným ručením nebo jako ovládající osoba jiné osoby se stejným nebo podobným předmětem podnikání,
 - d) vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního orgánu nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejným nebo obdobným předmětem podnikání, ledaže jde o koncern.
3. Při porušení zákazu konkurence jednatelem je společnost oprávněna požadovat, aby jednatel vydal prospěch z obchodu, při kterém porušil zákaz konkurence, anebo převedl tomu odpovídající práva na společnost. Tím není dotčeno právo na náhradu škody.

IX.

Trvání Smlouvy

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou ode dne jejího podpisu oběma smluvními stranami do dne ukončení výkonu funkce jednatele.
2. Valná hromada společnosti je oprávněna jednatele z jeho funkce odvolat. Pro odvolání z funkce platí ustanovení § 66 odst. 2 obchodního zákoníku. Okamžikem zániku funkce v důsledku odvolání jednatele zanikne účinnost této smlouvy.
3. Jednatel je oprávněn ze své funkce odstoupit. Pro odstoupení z funkce platí ustanovení § 66 odst. 2 obchodního zákoníku. Okamžikem zániku funkce v důsledku odstoupení jednatele z funkce zanikne účinnost této smlouvy.
4. Tuto smlouvu může být kterákoliv smluvní strana vypovědět, a to z jakéhokoliv důvodu nebo bez udání důvodu. Výpověď musí být učiněna v písemné formě a doručena řádně druhé smluvní straně. Výpovědní doba činí jeden měsíc a začíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena druhé smluvní straně. Výpověď smlouvy dle tohoto ustanovení nemá za následek ukončení výkonu funkce jednatele.

X.

Závěrečná ustanovení

1. Tato smlouva může být měněna nebo doplňována pouze formou písemných dodatků podepsaných oběma smluvními stranami.
2. V případě, že některé ustanovení této smlouvy bude shledáno nebo se stane neplatným nebo nevymahatelným, neovlivní to platnost a vymahatelnost zbývajících ustanovení této smlouvy. V takovémto případě se smluvní strany zavazují nahradit toto neplatné nebo nevymahatelné ustanovení ustanovením platným a vymahatelným, které bude mít do nejvyšší možné míry stejný význam a účinek, jako byl záměr ustanovení, jež má být nahrazeno.
3. Tato smlouva a právní vztahy z ní vyplývající se řídí českým právním řádem, zejména pak příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku.
4. Tato smlouva představuje úplnou dohodu mezi smluvními stranami v záležitostech touto smlouvou neupravených a nahrazuje jakékoliv předcházející ústní či písemné dohody či ujednání uzavřené v těchto záležitostech mezi smluvními stranami.
5. Tato smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních s platností originálu, z nichž každá smluvní strana obdrží po jednom.
6. Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího uzavření, za předpokladu jejího schválení valnou hromadou společnosti.

V Praze dne 5. března 2009

V Praze dne 5. března 2009

.....
SOFT, s.r.o.

.....
Tomáš Novotný

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Dušan Svoboda

Obor: Právo v podnikání

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Jednatel ve společnosti s.r.o.

Rok: 2012

Počet stran: 46

Celkový počet stran příloh: 11

Počet titulů literatury a pramenů: 15

Počet internetových zdrojů: 3

Vedoucí práce: Mgr. Jakub Drábek